

העדה

העאת
אלקין אביך
ועבדהו

פטרון מערכת דעהו:

נתנדב לע"נ הרה"ח זאב ב"ר משה ע"ה
זו' האה"ח מרת פעריל ב"ר טובי' ע"ה

גליון קכט - חג השבועות - שנת תשפ"ג

גליון מוגדל
לחג השבועות

גליון מיוחד לבחורי חמד • ערוכים מתוך משנתו של כ"ק מרן רבינו שליט"א

משנת החסידות

ביאורים ויסודות מורחבים בתורת מרן הבעש"ט ותלמידיו זיע"א

מתוך שיעורים לחג השבועות

מסילת המועד

שיעורי השקפה ומוסר בדרך החסידות

כרת עמנו

ברית בחורב:

דער 'אור' פון שבועות

איז 'מחייב' דבקות

אינעם רבוש"ע

עמוד ז'

תואר כלה מאד נתעלה:

עליה
הגדולה של
כנסת ישראל
בעת קבלת
התורה

א. מנחה חדשה: ענין הקרבת שתי הלחם בחג השבועות

העומר הקרב בפסח הוא מהשעורים - מאכל בהמה | ביציאת מצרים לא נחשבו ישראל כ'אדם', כי עדיין לא זכו לדעת שלימה | עיקר מעלתם היתה אז בהמשכותם אחר ה' בלי דעת | מתן תורה הוא הכרה ברורה בהקב"ה - 'הראת לדעת' | וזה ע"י התנהפכות נפש ה'בהמית' לדרגת 'אדם' | לכן שתי הלחם הן מן החטים - מאכל אדם

ב. וידבר אלקים: מעלת עשרת הדברות - לעומת עשרה מאמרות

שתי דרגות בגילוי אלוקות: עשרה 'מאמרות' ועשרת ה'דברות' | 'אמירה' מתייחסת לתוכן הנאמר, אך 'דיבור' הוא עצם פעולת הדיבור | התגלות אלוקות מצד מעשה בראשית היא מכח ה'נבראים' המעידים על ה'בורא' עולם - ענין אמירה | במתן תורה נתגלה הקב"ה בעצמו - ענין 'דיבור' | לפני מתן תורה היתה הבריאה הוכחה וראיה על מציאות הבורא | אחר נתינת התורה בארץ נעשתה היא ככלי להשראת השכינה | במצרים הכחישו את ההתגלות של 'מעשה בראשית', ו'עשרת המכות' באו לחזק ולהעמיד גילוי זה | האור של ניסי יציאת מצרים הכין את הבריאה לקבלת הגילוי של 'פנים בפנים'

ג. ערב יקר אחסנתה: התעלות כלל ישראל למעלת ה'אדם' במתן תורה

שתי דרגות גילוי אלוקות למעלה: 'קוב"ה' ו'שכינתיה' | שכינתיה - מידת המלכות היא שורש וסיבת כל הבריאה | קוב"ה - זעיר אנפין, דרגת התפארת 'תורה' | זעיר אנפין ומלכות מכונים בשם 'אדם' ו'בהמה' | העומר בא ממאכל בהמה, כמצבם של ישראל בעת יציאת מצרים | שתי הלחם הן ממאכל אדם, כדרגת התגלות 'פנים בפנים'

ד. במיתי לי נהורא: השתוות אור החמה ואור הלבנה בחג השבועות

'שמש' ו'ירח' רומזים למדרגת 'קוב"ה' ו'שכינתיה' | מיעוט הירח הוא שורש לכל הפגמים והחטאים שבועולם כי אין ניכר שהקב"ה מחיה כל העולמות | לעתיד לבוא תהיה 'אור הלבנה כאור החמה' - שתתגלה אלוקות בעולם בתוקף רב | כליל פסח 'סיהרא באשלמותא', כי ביציאת מצרים נתקן קצת הפגם שנעשה באור הירח | בכל זאת עדיין היא ב'מיעוט' | שלימות התיקון היתה בעת מתן תורה ואז נעשתה הבריאה מרכבה למדרגת קוב"ה | המנהג להיות ניעורים כליל שבועות ולעסוק בתורה - מצד 'לילה כיום יאיר'

א.

מנחה חדשה: ענין הקרבת שתי הלחם בחג השבועות

'אדם' כראוי. כי עיקר מעלת האדם הוא בזה שהוא בר דעת, וכיון שבשעת יציאת מצרים לא היתה להם הדעת וההבנה בשלימות, ע"כ לא נחשבו עדיין בדרגת ה'אדם' כפי שראוי להיות.

העומר ממאכל בהמה שע"ז ניתר החדש במדינה, ואח"כ עולים במדרגה להקריב קרבן שתי הלחם ממאכל אדם, שעל ידו ניתר החדש אפילו במקדש.

קרבן העומר בפסח - להתיר חדש במדינה, והקרבת שתי הלחם בשבועות - להתיר חדש במקדש

הנה כתיב (ויקרא כג, י-יז) 'והבאתם את עומר ראשית קצירכם אל הכהן וגו', וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עומר התנופה וגו', עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה לה', ממושבתיכם תביאו לחם תנופה'. מבואר בפסוק כי נצטוונו בחג הפסח, עת צאתנו ממצרים, להקריב קרבן עומר מראשית הקציר, מן השעורים שהן מאכל בהמה, והוא היה מתיר חדש במדינה (מנחות סח.). ואח"כ נספור שבעה שבועות מיום הבאת העומר, ובגמר הספירה ביום החמישים, שהוא חג השבועות זמן מתן תורתנו, נצטוונו להקריב קרבן שתי הלחם הבא מן החטים, שהן מאכל אדם, והוא היה מתיר חדש במקדש (שם). הרי כי היתר תבואה חדשה בכל שנה הוא מתחלק לשתי מדרגות, בזמן יציאת מצרים ומתן תורה, כי בתחילה מקריבים את קרבן

עיקר מעלת ישראל אז היתה שנמשכו אחר הקב"ה בטבעם בלי דעת

ואדרבה, עיקר מעלת ישראל אז היתה מה שנמשכו אחר השי"ת למעלה מן הדעת, באמונה בלבד, כמ"ש חז"ל (מכילתא פי"ד, הובא ברש"י שמות יב, לט) ש'האמינו והלכו', והיינו כדרך הצאן הנמשכת אחר הרועה בטבעה גם בלא דעת, כמו כן נמשכו ישראל ללכת אחרי הקב"ה בארץ לא זרועה בלא שכל ובלא דעת, וכמ"ש (שה"ש א, ד) 'משכני - אחרץ נרוצה', והיינו בלי חשבונות על פי השכל, ומצד דרגה זו נחשבו אז כמו 'בהמה' שאין לה דעת.

בשעת יציאת מצרים לא נחשבו כלל ישראל עדיין בדרגת 'אדם' וכיארור הענין בפשטות הוא, כי בכל שנה ושנה בחג הפסח זמן יציאת מצרים, מתחדש שוב כל עצם יצירת כלל ישראל, ונחשב כאילו יוצאים עתה ממצרים, ונעשים לעם מחדש להשי"ת. ונודע כי בשעת יציאת מצרים לא היו כלל ישראל בדרגת שלימות הדעת, כי עדיין לא היתה השגתם והכרתם שלימה בהקב"ה, ע"כ לא נחשבו עדיין במדרגת

פטרון הגליון - סיון

מוה"ר חיים אליהו דוד באזנער הי"ו
לע"נ זקינו הרה"ח ר' יעקב ב"ר שמואל ע"ה
נלב"ע ד' טבת תשפ"ג לפ"ק

וזהו הטעם שמקריבים בחג הפסח קרבן עומר מזון של ישראל בשעת שמדרגת ישראל כמאמר, כי זהו כל החסות שתי תורתנו מאחזר ששעת מתן תורה זוכים ישראל להגיע ענין מתן תורה, שאז זכינו להיות במדרגת 'אדם' בדעת והשגה שלימה בהקב"ה. וכן ע"ד הרמז נודע כי חט"ה ג' כ"ב, ענין כ"ב אותיות, והיינו שכל חכמת האדם המתפרשת בדיבורים המורכבים מן כ"ב האותיות - לעומת בהמה שאין לה דעת וממילא אינה יכולה לדבר ע"י אותיות. ועל דת באה הקרבת שתי הלחם מן החסות, להורות על כח הדעת של האדם המתפרשת בדיבורים, אשר זכו לה ישראל בשעת מתן תורה, ועמדו בשלימות מדרגת 'אדם' כאמור.

ד, לה, כי זכו אז ישראל לראייה עליונה ולהכרה אמיתית בהקב"ה בשלימות הדעת.

ההכנה לכך ע"י התהפכות נפש ה'בהמית' לדרגת 'אדם'

והכנה זאת נעשית ע"י עבודת תיקון המידות, והיינו הפיכת טבע מידותיה של הנפש הבהמית, שניתנה ע"פ שכל האדם שיש לו חכמה ודעת, ולא כטבע נפש הבהמית הפועלת בלי שכל ודעת, ובכח עבודה זו מתעלים מדרגת בהמה אל דרגת אדם, ובכך נעשית הכנה למתן תורה שאז זוכים אל שלימות ההשגה והדעת, שהיא דרגת 'אדם' הנכונה. ועל דרך זה נמסרה הכוונה לימי הספירה מהאר"י ז"ל (שעה"כ ענין ספה"ע דרוש יא) שיש לכוון בברכת הספירה בשם מ"ה, עיי"ש, כי בימים אלו עוסקים בענין ותיקונים אלו להתעלות מדרגת בהמה אל דרגת אדם שהוא ג' מ"ה.

ב.

וידבר אלוקים: מעלת עשרת הדברות - לעומת עשרה מאמרות

תורה הלשון 'וידבר אלוקים' ולא בלשון 'ויאמר' כמו שנאמר במעשה בראשית, כי הגילוי של מתן תורה היא התגלות של המדבר יתברך, מצד פעולת הדיבור עצמה, ולא מצד תוכן הדיבור העשרה מאמרות.

לפני מתן תורה היתה מטרת הבריאה כהוכחה וראיה על מציאות הבורא

ונמצא שבשעת מתן תורה נתעלתה כל הבריאה בעילוי גדול לאין שיעור וערך, הרבה יותר ממה שהיתה לפני הגילוי הנפלא של פנים בפנים, ונשתנתה לגמרי ממהותה הקודמת.

כי אם נבוא להעמיק ולהתבונן בגדר הבריאה שסוד הקב"ה, ונשאל מהו ענינה של בריאה זו, ולאיוז תכלית היא משמשת. הנה לפני מתן תורה היתה התשובה על כך, שתכלית הבריאה היא שתהיה הכרה והוכחה על מי שאמר והיה העולם, ועל ידה יכירו וידעו כל יושבי תבל שישנו בורא לעולם, שמאחר שישנה בריאה העומדת על תילה ועל מכונה, ובתוכה נבראים העשויים בתכונה נפלאה ובשלימות גמורה וכו', הרי מוכח מזה שישנו בורא עולם שברא ויצר ועשה את הכל. ונמצא כי לפני מתן תורה לא היתה הבריאה משמשת אלא כהוכחה וראיה לכל באי עולם על מציאותו של הקב"ה, והוא מדרגת התגלות אלוהית בבחי' 'מאמרות' כאמור. אך לפי זה אין הבריאה בעצמה תכלית המכוון, אלא היא משמשת רק כאמצעי שעל ידה יגיעו אל התכלית שהיא ההכרה בהש"י.

אחר ההתגלות הנפלא של 'פנים בפנים' אין צריכים עוד ראיות והוכחות על אמיתת הקב"ה

אולם לאחר מתן תורה קיבלה כל הבריאה משמעות חדשה, משמעות עמוקה ונעלית יותר. והיינו, שמעתה אין העולם משמש רק כהוכחה על מציאותו יתברך שאמר והיה העולם, שהרי לאחר הגילוי של פנים בפנים כבר אין צריכים הוכחות וראיות על אמיתת מציאות הקב"ה, כי נתגלה הקב"ה בכבודו ובעצמו לעיני כל העולם, וכבר נוכחו כולם לראות עין בעין שיש בורא לעולם, וכמ"ש בפסוק הנוכח 'אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו', וממילא אין צריכים להוכיח מן הבריאה שישנו בורא עולם.

מעתה משמעות הבריאה היא - שנעשתה כלי להשיראת השכינה והגילוי של מתן תורה

אלא מעתה עיקר משמעות ותכלית כונת הבריאה היא, להיות כלי אל הגילוי הנפלא של פנים בפנים שהיה בשעת מתן תורה, כי הקב"ה שנתגלה לנו בהר סיני, שורה עתה על הבריאה כולה, והיא נעשית

לכן מקריבים בחג הפסח קרבן שעורים שהוא מאכל בהמה

וזהו הטעם שמקריבים בחג הפסח קרבן עומר מן השעורים וגם אינו לחם אלא קמח קלוי - שהוא מאכל בהמה כאמור, כי מאחר שמדרגת ישראל בשעת יציאת מצרים היתה בדומה לבהמה שאין לה דעת, ונמשכו אחר הקב"ה כטבעם כצאן באופן למעלה מן הדעת, לכן מקריבים העומר ממאכל בהמה, כיון שזהו מקום עמידתם של ישראל בזמן יציאת מצרים.

הגילוי של מתן תורה הוא הכרה ברורה בהקב"ה - 'הראת לדעת'

אמנם אח"כ בימי הספירה מתחילה ההכנה אל הגילוי של מתן תורה, שהוא התגלות נפלאה ושלימות הדעת היותר גדולה של הקיימת עלי ארץ, שהיא הכרה ברורה בהש"י, וכמו שנאמר בתורה על מעמד נורא זה 'אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו' (דברים

ונבוא לבאר ביתר עומק ענין שתי מדרגות אלו שבישראל, בחי' 'בהמה' ובחי' 'אדם', שהם שתי הקרבנות שמקריבים בחג הפסח ובחג השבועות.

שתי דרגות בגילוי אלוהות בעולם: עשרה 'מאמרות' ועשרת ה'דברות'

כי הנה נודע שישנן שתי דרגות בגילוי אלוהות בעולם, והם שני אופני התגלות שנתגלה הקב"ה בעצם הבריאה שברא. ושתי בחינות התגלות אלה תלויות המה בשתי דרגות: עשרה 'מאמרות' שבהם נברא העולם (אבות פ"ה מ"א), ועשרת ה'דברות' שנאמרו למשה בסיני. האחת, היא התגלות אלוהות הבאה מצד עצם הבריאה שנתגלה בו הקב"ה בשעת מעשה בראשית, וגילוי זה מוכנה בשם 'מאמר', 'עשרה מאמרות', וכמו שכתוב שם כסדר הלשון 'ויאמר אלוקים'. ולמעלה מזה ישנה מדרגה נוספת של גילוי אלוהות, והוא כמו שנתגלה לנו הקב"ה בשעת מתן תורה, שהוא גילוי בבחי' 'דיבור', 'עשרת הדברות', וכמו שנאמר שם 'וידבר אלוקים', והיא מדרגה נעלה יותר וכמו שיתבאר.

לשון 'דיבור' מתפרש על עצם פעולת הדיבור

וביאור ענינים הוא, כי הנה נודע במשפט הלשון החילוק בין לשון 'דיבור' לבין לשון 'אמירה', כי לשון 'דיבור' נאמר על עצם פעולת הדיבור שהאדם מדבר, בלי להתייחס אל תוכן הדיבור, וכדרך שאמרים 'ראובן דיבר עם שמעון', ואין צורך לומר 'ראובן דיבר עם שמעון כך וכך', כי עצם הענין שראובן דיבר עם שמעון הוא דבר בפני עצמו, כי אין מתייחסים כאן לאותו ענין שעליו דיברו, כי אין לו חשיבות כעת, אלא מתייחסים ומחשיבים את עצם הפעולה שראובן דיבר עם שמעון. ונמצא שהלשון 'דיבור' תיפול על עצם פעולת הדיבור של האדם.

'אמירה' מתייחסת על תוכן הדבר הנאמר

אך לשון 'אמירה' אינו מתייחס אל פעולת הדיבור עצמו, אלא על התוכן הנאמר בשעת הדיבור, ונשמע למקבל הדיבור. וכגון במשל הנ"ל נצטרך לומר 'ראובן אמר לשמעון כך וכך', כי לשון 'אמירה' צריכים לייחס על הענין שנאמר. ואפילו באופן שלא נפרש את גוף הענין שאמר לו פלוני, מכל מקום נצטרך לומר 'אמר לו איזה דבר', ולא שייך לומר סתם 'ראובן אמר עם שמעון', או 'ראובן אמר לשמעון' ותו לא, כי לשון 'אמירה' מתפרש על תוכן הדבר שנאמר - לעומת מה שלשון 'דיבור' מתייחסת לעצם פעולת הדיבור כאמור.

~

והנה מאחר שבשעת מתן תורה זוכים ישראל להגיע אל מדרגת אדם הרצויה, ע"כ מקריבים בחג השבועות זמן מתן תורתנו שתי הלחם מן החסות דייקא - שהוא מאכל אדם, כי זהו כל ענין מתן תורה, שאז זכינו להיות במדרגת 'אדם' בדעת והשגה שלימה בהקב"ה. וכן ע"ד הרמז נודע כי חט"ה ג' כ"ב, ענין כ"ב אותיות, והיינו שכל חכמת האדם המתפרשת בדיבורים - לעומת בהמה שאין לה דעת וממילא אינה יכולה לדבר ע"י אותיות

מרכבה אליו יתברך להיות השראת השכינה בתוכה. ולפי זה נמצא כי לאחר מתן תורה אין הבריאה נחשבת רק כאמצעי להגיע על ידה אל התכלית הנרצה, אלא מעתה נעשתה הבריאה דבר תכליתי בעצמה, כי היא הפכה למקום וכלי להשראת השכינה ולגילוי הנפלא שנתגלה לנו בהר סיני פנים בפנים בבחי' 'דברות'. ונמצא שהתברר בזה תכלית כוונת הבריאה עצמה, שהיא בכדי להיות מקום השראת השכינה בזה העולם, לעשות לו יתברך דירה בתחתונים.

על ההתגלות של 'מעשה בראשית' שייך הסתר והעלמה, כיון שאינו גילוי אלוקות בהדיא

והנה על ההתגלות אלוקות מצד מעשה בראשית, בחי' מאמרות, עדיין שייך הסתר והעלמה, כי מאחר שאין זה גילוי אלוקות מפורש פנים בפנים, על כן עדיין שייך להעלים ולהסתיר על הבורא עולם שברא את הכל. והגם כי כל בר דעת המשכיל ומתבונן מעט בבריאה יעמוד על כך מעצמו, שאם ישנה בריאה הרי בוודאי ישנו בורא, ואם קיימת בירה הרי בוודאי ישנו מנהיג לבירה, אך מכל מקום המתעקש בדבר יש ביכולתו להסתיר ולהתעלם מזה, ויוכל להכחיש את אמיתות מציאותו יתברך ח"ו, או לומר שהעולם הוא קדמון וכו' ח"ו, וכדומה דעות רעות וכזכות הנובעות ממה שהסתיר ית' ש עצמו בתוך הבריאה ולא נתגלה בו בכבודו ובעצמו אלא בדרך 'מאמרות' שהוא הגילוי של מעשה בראשית.

זו היתה קליפת מצרים שהיו מכחישים את ח' ח"ו

וקליפה זו היתה גם כן קליפת מצרים שהיו מכחישים את ה' המסתפקים בכל אלו הדעות הכוזבות ועל ענין ההשגחה והיכולת וכו' (ראה רמב"ן סוף פר' בא). ובראשם היה פרעה מלך מצרים שהענין פניו נגד הקב"ה ואמר מי ה' אשר אשמע בקולו לשלח את ישראל לא ידעתי את ה' וגו' (שמות ה, ב), ורצה

להכחיש ולהעלים על כל מציאותו של הקב"ה ח"ו. וזהו גודל טומאת קליפת מצרים שרצוה להכחיש את מדרגת גילוי אלוקות הבאה מצד מעשה בראשית, כי על התגלות זו שייך הסתר והעלמה, כיון שאינה אלא מצד הבריאה ולא בגילוי הקב"ה בכבודו ובעצמו.

ה'עשר מכות' באו לבטל את האפשרות להכחיש את הגילוי של ה'עשרה מאמרות'

ובעבור גודל התגברות אלו הקליפות וההסתרים של טומאת מצרים שרצו להכחיש ולהעלים על אמיתות מציאותו יתברך, לכן באו כל האותות והמופתים שעשה הקב"ה במצרים, שהכה ה' יתברך אותם בעשר מכות גדולות ונפלאות, ושידד כל סדר מערכות הטבע וחוקי המזלות, ושינה מנהגו של עולם וטבעו, כי כל זה יורה שיש לעולם אלוך מחדשו ויועד ומשגיח ויכול (לשון הרמב"ן שם), ונעשה בזה ביטול לכל הדעות הרעות של קליפת מצרים, וכמ"ש שם כסדר בענין המכות שהם באים 'למען תדע כי אני ה' בקרב הארץ' (שם ח, יח), 'למען תדע כי לה' הארץ' (שם ט, כט). כי ע"י הניסים והנפלאות ושינוי מערכות הטבע שעשה הקב"ה בעת שהוציאנו ממצרים בזה נתגלה לכל באי עולם אמיתות מציאותו יתברך וגודל יכולתו יתברך והשגחתו וכו', ולא היה מקום להכחיש על זה, שהרי נראה בעליל כי יש מנהיג לעולם, שפועל ועושה בו כרצונו.

ונמצא כי ע"י העשר מכות והאותות והמופתים של יציאת מצרים, שבכוחם נתאמתה ההתגלות הבאה מצד מעשה בראשית, התבטלה הדעה הכוזבת שרצתה להעלים ולהסתיר על הגילוי אלוקות הבאה מצד העשרה מאמרות של מעשה בראשית, ואחרי גילויים האלו כבר אין מקום להכחיש ולכפור במי שאמר והיה העולם, כי נתאמתה לנו מציאותו ע"י הניסים והנפלאות שהראה לנו יתברך בעת הוצאתנו ממצרים.

ג.

עֲדָב יִקָּר אַחְסֵנִיתָה: הַתְּעֵלוֹת כָּל־יִשְׂרָאֵל לַמַּעֲלַת ה'אָדָם' בַּמִּתֵּן תּוֹרָה

שהוא כללות ו' מידות דו"א - נקראת תורה (וזה"ק ח"ג רנו:), וכמו כן יעקב אבינו שהוא כנגד מדת התפארת הוא עמוד התורה (ראה זו"ח פר' חוקת), ועד"ז איתא בגמ' (ברכות נח.) 'והתפארת זו מתן תורה', ונמצא כי ההכרה בהקב"ה הבאה ע"י מתן תורה, שהוא באופן פגישת פנים בפנים, היא מצד מדרגת ז"א - כללות של ו' מידות. והנה בחי' התפארת מכונה בשם 'אדם' כדכתיב (ישעיה מד, יג) 'כתפארת אדם', והיינו ה'אדם' העליון, ועד"ז איתא בוזה"ק (ח"ב קעה.) 'שבחי' ז"א מכונה בשם 'אדם', וכן רואים שיעקב אבינו שהוא מכוון למדת התפארת, וזהו אל שלימות מדרגת האדם, כי 'שופריה דיעקב הוא מעין שופריה דאדם הראשון' (כ"ב נח.), והוא מרכבה לאדם העליון, בחי' ז"א.

דרגות 'מלכות' מכונה בשם 'בהמה'

ומאידך מדת המלכות מכונה בשם 'בהמה' (וזה"ק שם). וכן בארבעת המילויים שישנם לשם הוי"ה ב"ה שהם בגימטריא ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, והם מכוונים כנגד הדי' אותיות של שם הוי"ה (ע"ש שער א ענף ה), הרי נמצא כי כנגד אות ה' שם הוי"ה, בחי' ז"א, הוא מילוי מ"ה שהוא בגימטריא 'אדם', והמילוי שכנגד ה' תתאה של שם הוי"ה, בחי' מלכות, הוא מילוי ב"ן שהוא בגימטריא 'בהמה', הרי כי ז"א ומלכות הם בחי' 'אדם' ו'בהמה'.

קרוב העומר בא ממאכל בהמה, כדרגת ההכרה של ניסי יציאת מצרים

ומעתה יבואר ביותר למה בחג הפסח זמן יציאת

ניסי יציאת מצרים גרמו זיכוך אל הבריאה שתהא ראויה לקבל הגילוי של 'פנים בפנים'

ורק אחר שנדחו הסתר והעלמה שישנה על הגילוי של מעשה בראשית של קליפת מצרים, אשר בכך נזדכך העולם מהקליפות המכסים ומסתירים על דרגת גילוי אלוקות זה, הנה מעתה יכול העולם לקבל את מדרגת הגילוי הנפלא של מתן תורה, שהיא התגלות אלוקות באופן פנים בפנים.

הגילוי של יציאת מצרים הוא ממוצע בין דרגת מעשה בראשית לבין מדרגת מתן תורה

וביתר עומק נאמר, שלא באו כל האותות והמופתים של יציאת מצרים רק בכדי לברר ולתקן את מדרגת הגילוי של מעשה בראשית, ולהסיר הקליפות המעלימים ומכסים על האלוקות המתגלה ע"י העשרה מאמרות. כי לאמיתו של דבר אף לא היה שייך להעלים על הגילוי של מעשה בראשית, עכ"ז עדיין היה מן הצורך להקדים את ההתגלות ש"ע" הניסים והנפלאות של יציאת מצרים קודם הגילוי הנפלא של שעת מתן תורה.

והטעם בזה, כי מאחר שמדרגת ההתגלות של פנים בפנים הוא גילוי נפלא ביותר לאין ערוך לעומת הגילוי של מעשה בראשית, הנה בכדי לעלות ולהגיע לדרגה זו של מתן תורה, יש צורך שיהיה איהו ממוצע בין שתי המדרגות, כי א' אפשר לבוא בפעם אחת ממדרגת מעשה בראשית למדרגת הגילוי של פנים בפנים. ועל כך באו כל האותות והמופתים של יציאת מצרים, והם משמשים כממוצע ומעבר בין שתי בחינות אלו של גילוי אלוקות בעולם. ורק לאחר הופעת גודל התגלות אלוקות ע"י האותות והמופתים של יציאת מצרים, מעתה מוכנת ומזומנת הבריאה לקבל בתוכה הגילוי הנפלא ביותר של 'פנים בפנים' דיבר ה' עמכם'.

נקודות:

לאחר מתן תורה קיבלה כל הבריאה משמעות חדשה, משמעות עמוקה ונעלית יותר. והיינו, שמעתה אין העולם משמש רק כהוכחה על מציאותו יתברך שאמר והיה העולם, שהרי לאחר הגילוי של פנים בפנים כבר אין צריכים הוכחות וראיות על אמיתות מציאות הקב"ה, כי נתגלה הקב"ה בכבודו ובעצמו לעיני כל העולם

מאחר שמדרגת ההתגלות של פנים בפנים הוא גילוי נפלא ביותר לאין ערוך לעומת הגילוי של מעשה בראשית, הנה בכדי לעלות ולהגיע לדרגה זו של מתן תורה, יש צורך שיהיה איזה ממוצע בין שתי המדרגות, כי אי אפשר לבוא בפעם אחת למדרגת הגילוי של פנים בפנים. ועל כך באו כל האותות והמופתים של יציאת מצרים, והם משמשים כממוצע ומעבר בין שתי בחינות אלו

שתי הלחם הן ממאכל אדם, כדרגת התגלות 'פנים בפנים' של מתן תורה

אמנם בחג השבועות זמן מתן תורתנו, שבו נתגלה הקב"ה לעמו ישראל פנים בפנים ב'עשרת הדברות', והיא התגלות אלוקות הבאה מצד בחי' זעיר אנופי,

ונמצא שבשעת מתן תורה 'תואר כלה מאד נתעלה', ומדת המלכות שהיא המקור והשורש לענין מעשה בראשית, מאירה כמו דרגת קוב"ה, והיינו שהאלוקות שבבחי' קוב"ה האירה בתוך הבריאה עצמה, וכל מעשה בראשית נתעלו להיות כלי לגילוי האלוקות של בחי' קוב"ה, ובזה נתעלתה הירח (שכינה) להיות מאירה כמו השמש (קוב"ה) עצמו, ושניהם הם באותה דרגה ובהשוואה כאחת

~

ומטעם זה המנהג להיות נייעורים כל הלילה בחג השבועות ועוסקים בתורה כי בו מאיר הלילה כמו היום ממש, בחי' לילה כיום יאיר, כי אור הירח מתעלה להאיר כמו אור השמש, ושני מלכים משתמשים בכתר אחד

אדם', מקריבים בו שתי הלחם מן החטים דייקא שהוא מאכל אדם. כי בשעת מתן תורה נתעלו ישראל מדרגת בהמה לדרגת אדם, והיינו שזכו להכרה והשגה בהקב"ה

על פי מדרגת והשגת האדם השלם שזוכה להכיר את בוראו מקורו, ואין צריך להוכיח לו את אמיתת מציאות הקב"ה באמצעות הוכחות וראיות. ולכן מקריבים אז

ד.

בְּמִיתִי לִי נְהוּרָא: השתוות אור החמה ואור הלבנה בחג השבועות

קוב"ה, הרי אין אור האלוקות שבבחי' שכינה' מאיר כמו האור אין סוף שבדרגת 'קוב"ה', ואין נראית וניכרת בהדיא החיות האלוקית המתלבשת בתוך כל העולמות, עד שיש מקום ג"כ להכחיש ולכפור ח"ו בכך שכל העולמות נבראו ע"י הבורא ית"ש, והיה אפשר לפרעה לומר 'מי ה' אשר אשמע בקולו' כנ"ל. וזהו ענין מיעוט הירח, כלומר שנעשה איזה פגם ח"ו בגילוי האלוקות המתלבש בתוך העולמות להחיותם. וזה סוד גלות השכינה, שבחי' אלוקות המהווה ומחיה כל העולמות, איננו נראה וניכר בגלוי לכל באי עולם. וכל זה משתלשל מענין מיעוט הירח, והיינו מה שאין הירח - שכינה, מאירה כמו דרגת השמש - קוב"ה.

שלימות התיקון ע"ז יהיה לעתיד לבוא - אור הלבנה כאור החמה'

ושלימות התיקון בזה יהיה לעתיד לבוא כאשר יהיה 'אור הלבנה כאור החמה' (ישעיה ל, כו), והיינו שכל העולמות - שחיותם הוא ע"י מדת המלכות - 'לבנה', יאירו באור האלקי המחיה אותם כמו שהוא מאיר למעלה מהעולמות בבחי' קוב"ה - 'חמה', בלא העלמה והסתרה כלל, ואזי יתעלו כל מעשה בראשית התלויים במדת המלכות אל דרגת קוב"ה, והוא ענין 'יחוד קוב"ה ושכינתיה'.

בליל התקדש חג היא זמן של 'סיהרא באשלמותא', כי נתקן הפגם שנעשה במאור הירח

והנה יציאת מצרים בתי"ב בניסן, שהוא אמצע החודש בזמן סיהרא באשלמותא (ע"ז שער לו פ"ב בשם הוזה"ק), שאין נראה אז פגם במאור הירח. כי נודע שבלייל פסח ישנה עלייה גדולה למדת המלכות, והיא מאירה כמעט באותה דרגה כמו השמש, והיינו לומר כי ענין האמונה מאירה אז כמו הדעת (ואכהמ"ב). כי הרי בשעת יציאת מצרים נתגלה בכל העולם כי אין כה' אלקינו והוא לבדו בורא ומנהיג כל העולמות, ובכך נעשה תיקון להעלמה ולהסתרה על האלוקות שגרמה טומאת מצרים כנ"ל, נמצא כי אז היתה הירח שהיא המלכות מאירה בלא פגם, כי כבר לא היה מקום להכחיש ולהעלים על הגילוי אלוקות הבא מצד מעשה בראשית, וממילא היתה המלכות עומדת מלאה בלא פגם. וזהו ענין עליית המלכות בלייל פסח, זמן יציאת מצרים, שהסיהרא הוא באשלמותא בלא שום פגם של העלמה וכפירה מצד קליפת מצרים.

בכל זאת אין היא עומדת בשוה ממש למאור השמש, ועדיין היא בבחי' מיעוט'

אך בכל זאת אין דרגה זו של סיהרא באשלמותא בלייל פסח כמו דרגת אור השמש ממש, שהרי עם כל זה שאין בה פגם הבא מצד הקליפות המכסים אותה, מ"מ עדיין אינה מאירה כמו השמש, שהרי היא עדיין המאור הקטן, ועדיין יש בה מיעוט הירח. ונמצא שהגם שבלייל פסח ישנה איזו הארה מבחי' אור הלבנה כאור החמה שהוא ענין 'לילה כיום יאיר' כנודע (וזה"ק ח"ב לח:), אבל מ"מ עדיין אין הארה זו בשלימות, כי עדיין אינו מתגלה אז אור הלבנה כמו אור החמה ממש, וא"כ עדיין אין זה בבחי' 'כתר אחד'.

'שמש' מרמז לבחי' ז"א - קוב"ה, ו'ירח' רומזת למידת המלכות - שכינתיה

והנה שני המאורות המאירים בעולם, המאור הגדול והמאור הקטן, רומזים ג"כ לקוב"ה ושכינתיה, כדאיתא בזה"ק (ח"ג יב.) 'אין שמשא אלא קוב"ה דכתיב (תהלים פד, יב) כי שמש ומגן ה' אלקים, ולית סיהרא אלא כנסת ישראל דכתיב (ישעיה ס, כ) וירחך לא יאסף', הרי כי שני המאורות השמש והירח הם מרכבה לז"א ומלכות. וכדרך שהשמש הוא מקור השפע, והוא מזריח אורו אל הלבנה, ואילו היא אין לה אור מעצמה כי אם מה שהיא מקבלת מן השמש, כן הדבר למעלה, כי מדת המלכות, השכינה הק', לית לה מגרמה כלום, והיא מקבלת כל אורה ושפעה מקוב"ה המשפיע אליה אור ושפע.

בתחילת הבריאה היתה אור הלבנה מאירה כאור החמה

ואמרו ז"ל (חולין ס:ו) כי מתחילה נבראו שני המאורות גדולים ושונים, כדכתיב (בראשית א, טו) 'וישע אלקים את שני המאורות הגדולים, וקיסרגה הלבנה באמרה לפני הקב"ה 'אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד', אזי אמר לה הקב"ה 'לכי ומעטי את עצמך', ואזי נתמעטה הלבנה ונעשת מאור הקטן כדכתיב (שם) 'את המאור הגדול לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה', ומאז אין הירח שוה במדרגתה אל השמש, ואינה מאירה כמו אור השמש, אלא היא בבחי' מיעוט.

פגם מיעוט הירח היא שורש לכל הפגמים והחטאים שבעולם

והנה פגם זה שהוא ענין 'מיעוט הירח', הוא השורש לכל הפגמים והחטאים הנעשים בעולם, שכולם נמשכים מפגם זה של מיעוט הירח. עד שאמר הקב"ה בעצמו 'הביאו עלי כפרה שמיעטתי את הירח', שהוא ענין שעיר דראש חודש שנאמר בו 'חטאת לה' (במדבר כח, טו; חולין שס), כי חטאת זו הינה כפרה על שורש כל החטאים הנמשכים ממה שנמעטה הלבנה בשעת ימי בראשית.

כאשר האירה הלבנה כמו השמש היה נמוע להכחיש את האלוקות שבה

וע"פ האמור לעיל יתבאר היטב ענין פגם זה שנעשה בירח - שענינה ירדת מדת המלכות. כי הנה מתחילה נבראו השמש והירח באופן של 'שני המאורות הגדולים', והיינו שהלבנה שהיא מרכבה אל מדת המלכות מקור חיות כל העולמות, היתה מאירה בשוה ממש כמו השמש שהוא בחי' קוב"ה, ולא היתה שום הסתרה והעלמה על חיות האלוקות שבעולמות הגשמיים, אלא היתה הכרה ברורה בדרגת האלוקות המהווה ומחיה כל העולמות - באותו מדרגה גבוהה וגלוי כמו בבחי' קוב"ה, שהוא האלוקות שלמעלה מכל העולמות. ואדרבה, ע"י העולמות היתה ניכרת דרגה נוספת בענין התגלות אלוקות, שהוא ענין 'יחודא תתא', פירוש בחי' אלוקות המתלבש בתוך כלים. ועכ"פ בוודאי לא היו העולמות משתמשים כהסתר והעלם על האלוקות המחיה אותם.

'מיעוט הירח' - שאין ניכר ונראה בהדיא שהקב"ה מחיה כל העולמות

אמנם מעת שנפלה הלבנה מדרגתה, ונעשה מיעוט הירח, ומעתה אין המלכות באותה דרגה נעלה כמו

את הלחם - שהוא עיקר מאכל האדם - מן החטים, לרמוז על מדרגת החיות של ישראל, שזכו למדרגת 'אדם' הנכונה בשעת מתן תורה.

אחר ההתגלות הנפלאה של 'פנים בפנים' נתעלתה כל הבריאה

אמנם בחג השבועות זמן מתן תורתנו שבו נתגלה הקב"ה בעולם באופן פנים בפנים, אז נעשה התיקון של מיעוט הירח בשלימות. כי כאשר נתגלה הקב"ה בענין כבודו ללמד לעמו תורה ומצוות, אזי נתעלו כל מעשה בראשית בעליה גדולה ועצומה ממה שהיתה מקודם, והבריאה אינה משמשת עוד רק כהוכחה וראיה על מציאות הקב"ה שאמר והיה העולם, אלא מעתה היא משמשת ככלי לגילוי הנפלא שהיה בשעת מתן תורה, שהיא התגלות אלוקות הבא מצד בחי' קוב"ה, כי הקב"ה שנתגלה לנו בהר סיני שורה על הבריאה כולה והיא נעשית מרכבה אליו יתברך להיות השראת השכינה בתוכה. ומאז ואילך נתהפכה כל הבריאה למקום קיום התרי"ג מצוות באופן של מצווה ועושה, שמקיימם אותם ע"י דברים ועניינים גשמיים, תפילין גשמיים וטלית גשמית וכדומה, ונמצא כי הבריאה משמשת עתה ככלי אל התורה והמצוות שהם בדרגת פנים בפנים של מתן תורה. ומעתה הנה התורה שקדמה לעולם (שבת פח:), והיינו בחי' אלוקות שלמעלה מכל העולמות, היא מאירה בתוך עצמיות העולם החומרי ממש.

בחג השבועות משתמשים 'שני מלכים בכתר אחד'

ונמצא שבשעת מתן תורה 'תואר כלה מאד נתעלה', ומדת המלכות שהיא המקור והשורש לענין מעשה בראשית, מאירה כמו דרגת קוב"ה, והיינו שהאלוקות שבבחי' קוב"ה האירה בתוך הבריאה עצמה, וכל מעשה בראשית נתעלו להיות כלי לגילוי האלוקות של בחי' קוב"ה, ובזה נתעלתה הירח (שכינה) להיות מאירה כמו השמש (קוב"ה) עצמו, ושניהם הם באותה דרגה ובהשוואה כאחת, בבחי' 'שני מלכים בכתר אחד'.

וזהו מדרגת חג השבועות זמן מתן תורתנו שבו מתעלה מדת המלכות אל מדרגת ז"א, ואור הלבנה מאיר כאור החמה, ושני מלכים משתמשים בכתר אחד (ראה שעה"כ ענין חג השבועות דרוש א. א. סידור ר' קאפלי כוננת חג השבועות). וכמו כן נודע הרמז (אמרי נועם לחג השבועות ד"ה וביום הביכורים) כי שני פעמים 'מלך' עם פעם אחת 'כתר' עולה 'חג השבועות' לרמוז ששני מלכים מתאחדים בכתר אחד, כי ע"י הגילוי שבשעת מתן תורה נתעלו כל מעשה בראשית אל מדרגת התורה להיות כלי אליה, והרי זה ממש 'יום חתונתו' כדרשת חז"ל (תענית כט:), כי הוא יחוד קוב"ה ושכינתיה בשלימות.

המנהג להיות נייעור בלייל שבועות ולעסוק אז בתורה - בחי' לילה כיום יאיר'

ומטעם זה המנהג להיות נייעורים כל הלילה בחג השבועות ועוסקים בתורה (מג"א ריש ס"י תצד בשם הוזה"ק ח"א ת. ח"ג צז:), הגם שלילה זמן שינה הוא שהרי 'לא איברי ליליא אלא לשינתא' (עירובין סה:), שונה הוא חג השבועות, כי בו מאיר הלילה כמו היום ממש, בחי' 'לילה כיום יאיר' (ע"פ תהלים קלט, יב), כי אור הירח מתעלה להאיר כמו אור השמש, ושני מלכים משתמשים בכתר אחד. ולכן עוסקים אז בתורה אפילו בלילה כמו ביום, כי מצד התורה 'לא איברי לילה אלא לגירסא', כי הם חיינו ואורך ימינו ובהם נהגה יומם ולילה. ומכיון שבדרגה זו לא שייך להכחיש ולהעלם, על כן אהבתו ואמונתו לא תסור מעמנו לעולמים, אמן.

א.

אור השמש המיוחד ביום מתן תורה

ויהי ביום השלישי בחיות הבוקר (שמות יט, טו).

אי' בווה"ק (ח"ב פא.) כי בוקר זה של חג השבועות נאמר עליו הפסוק 'וכאור בקר יורה שמש בוקר לא עבות' (ש"ב כג, ה), שהאיר השמש בלי סיכוך עננים, דהיינו שהאיר אור החסד בעולם בלי הסתר עיני'.

יש לבאר זאת על פי דברי חז"ל (ויזא ג.) 'תניא הנעלבין ואינן עולבין שומעין חרפתן ואינן משיבין ועושין מאהבה ושמוחין ביסורין, עליהן הכתוב אומר (שופטים ה, לא) ואוהביו כצאת השמש בגבורתו'. והנה אמרו חז"ל בכרייתא דקנין תורה (אבות פ"ו מ"ב) 'אמר רבי יהושע בן לוי, בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרות ואומרת אי להם לבירות מעלבוניה של תורה', כי התורה עלובה מאד מיום שניתנה לבני אדם בעולם הזה, כי אין בני העולם מבינים כנכון על רום ערכה, ואין מכבדים אותה כראוי לה. נמצא השמש מיום נתינתה הוא בבחי' 'נעלבים' וע"כ מתגלה אור התורה ביותר בח' 'כצאת השמש בגבורתו', והוא הבוקר לא עבות של יום מתן תורה.

ולבאר קצת את הענין בזה, י"ל כי הנה הנעלבין יש להם בושת פנים, והוא ענין סילוק אור הפנים ע"י העלבון, כמו שאמרו חז"ל (ב"ב נה:) 'דאזיל סומקא ואתי חיזורא'. ואם מקבלים סילוק זה של אור הפנים באהבה, אזי זוכים על ידי זה לאור נעלה יותר, שהוא בחי' 'כצאת השמש בגבורתו' דהיינו אור הפנים כמדורגה עליונה. ואז נתגלה למפרע כי כל ההסתלקות שהיתה, לא באה אלא כדי שיוכי לאור החדש הזה. והוא גם ענין מה שהתורה סובלת את עלבוניה בכל הדורות, שהוא בכדי שעל ידי זה תזכה להתגלות אורה בבחי' נעלית יותר, שבוה נזכה לעתיד לבא בעת גילוי סוד טעמיה ומסתרי צפונותיה של התורה (רש"י שיה"א, א, ב).

ב.

כלל ישראל לעתיד לבא

היום הזה ראינו כי ידבר אלוקים את האדם והי' וגו' אם יוספים אנהנו לשמוע את קול ה' אלקינו עוד ומתנו (דברים ה, כא-כב).

שני פסוקים אלו נראה בהם סתירה מפורשת, שהרי קודם הם אומרים כי ראו שאפילו שדיבר איתם ה' עדיין הם בחיים, ותיכף הם ממשיכים ואומרים כי אם ישמעו עוד את קול ה' ימותו.

ו"ל כי ישנם שני חלקים בתורה, חלק אחד הוא מה שכבר נתגלה בפירוש בשעת המעמד הנבחר בהר סיני, והם כל תרי"ג המצוות ופירושיהן הגולות לנו ולבנינו שניתנו לנו להדיא על ידי משה רבינו. אכן יש את נמימות התורה שהתגלה לעתיד לבא, כמו שכתוב על זמן העתיד (ישעיה א, ד) תורה מאתי תצא, וכמו שכתב רש"י בשיר השירים על הפסוק 'ישקני מנשיקות פיהו' (שה"ש א, ב) וז"ל 'על שם שנתן להם תורתו ודיבר עמהם פנים אל פנים וכו', ומובטחים מאתו להופיע עוד עליהם לבאר להם סוד טעמיה ומסתרי צפונותיה, ומחלים פניו לקיים דברו, והוא ישקני מנשיקות פיהו'. ובודאי כי כל חלקי התורה ניתנו למשה רבינו מסיני, אבל סודות התורה לא ניתנו עדיין בהתגלותם השלימה, והיא יהיה רק בגילוי התורה דלעתיד.

ויש לומר כי שני חלקים אלו בתורה הם כנגד המדות יסוד ומלכות, והתורה שכבר נתגלתה היא בחי' 'מלכות' שהיא בחי' התגלות, ואילו סודות התורה הם בחי' 'יסוד' המורה על 'סוד' וזה עדיין לא נתגלה בשלימות. והנה נרמז בפסוק (ישעיה ב, ג) 'כי מצוין תבא תורה ודבר ה' מירושלים', וכידוע כי 'ציון' הוא בני' 'יוסף' שהוא בחי' יסוד, והוא שאמר עליו כי מצוין תבא תורה, שעוד עתידה התורה לצאת מבחי' ציון. ואילו דבר ה' שכבר ניתן לנו הוא 'מירושלים', היינו מבחי' מדת המלכות המכונה ירושלים. ולפי זה יש לבאר את דברי כלל ישראל, כי על התורה שכבר נתגלתה אמרו 'היום הזה ראינו כי ידבר אלוקים את האדם והי', שכן 'היום' מורה על הבחי' שיש בה גילוי כיום הזה, וכן הזכיר את דבר ה' שהוא בחי' מדת המלכות כמו שכתוב (קהלת ה, ד) 'באשר דבר מלך שלטון' [וגם שם אלקי"ם שהזכירו מכוון למדת המלכות, ואכמ"ל], ולפיכך יכול האדם להישאר בחייו עם

גילוי התורה, לפי שהיא בחי' גלות התורה שכבר התגלו בעולם הזה. אבל טענו 'אם יוספים אנהנו לשמוע את קול אלקינו עוד ומתנו', שאם יתגלה להם גם בחי' התורה דלעתיד שהוא בחי' יוסף אזי לא יוכלו שאתו ולהישאר בחיים, והוא שאמרו 'וספיים' לרמוז על בחי' יוסף, ואמרו 'עוד ומתנו' שהתיבה 'עוד' הוא בני' 'יסוד' ואילו 'מתנו' הוא בני' 'מלכות', והיינו שאמרו שאם יצורף 'עוד' אל 'מתנו' בני' החיבור שיהיה בחי' 'יסוד ומלכות', אזי לא יוכלו לשאת זאת לפי המצב בעולם הזה.

והיו למשה רבינו טענות על כך, ואמר להם 'התשתם את כוחי כנקבה' (רש"י דברים ה, כד) לפי שרצו לקבל רק ממדת המלכות שהיא בחי' נקבה, ולא רצו להתעלות במסירות נפש לקבלת התורה דלעתיד בבחי' זכר. ובאמת מובאר בווה"ק (ח"ב פא.) כי אילו היו מקבלים את התורה בבחי' נעלית זו, אזי לא היו באים לידי מיתה לעולם, ולפי המובאר אתי שפיר, שהרי היו מאבדים את חיותם במסירות נפש כדי לימות לתורה גבוהה זו, ואז היתה חיותם מתחדשת בבחי' תחיית המתים.

ג.

התורה היא עצם יצירת האדם

אתה נגלית בענן כבודך על עם קדשך להדבר עמם (ברכת שופרות מוקף ראש השנה).

הנה יש להתבונן בגודל השיבות המעמד של מתן תורתנו הק' מזה שבכל שנה ושנה ביום ראש השנה אנו מזכירים אותו בתפילתינו, באריכות גדולה ובלשונות נלהבים. כי ראש השנה הוא יום יצירת האדם בששת ימי בראשית, ולכן הוא היום שבו חוזר הקב"ה ומחדש את יצירת האדם. וכמו שנאמר על שעת היצירה הראשונה שטענו המלאכים 'מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו' (תהלים ה, ה), שאין יצירת האדם כדאי ח"ו. וכך חוזרים המקטרגים וטוענים מדי שנה, שאין כדאי הדבר שיחזור הקב"ה ויחדש את יצירת האדם בשנה זו, והם מביאים עמם לראיות והוכחות את כל חטאי ועוונות בני האדם שעשו במשך כל השנה ר"ל, וכל עבודתנו בימי ראש השנה הוא לעורר כביכול את הרצון העליון, שיחזור הקב"ה ויחדש את יצירת האדם באהבה ורצון, ולכן אנו מזכירים זכות מעמד הר סיני, שנאותה שעה הגיע העולם למדרגת שלימות כמעט כמו בעת התיקון השלם לעתיד לבא. ומזכירים אותו באריכות נפלאה, כדי לעורר את זכותו, שיחזור הקב"ה ויחדש את בריאת האדם אשר יכול להגיע למעמד גדול כזה.

ויש להוסיף עומק בזה הענין. כי הנה באמת מצאנו שני ענייני קטרוג של המלאכים [הנוכחים יחד באותו הפרק בתהילים], האחד הוא הקטרוג והנשי על עצם יצירת האדם 'מה אנוש כי תפקדנו' וגו' (שם), והשני הוא מה שטענו המלאכים על נתינת התורה לבני האדם ואמרו 'תנה הוודך על השמים' (שם, ב), שאין התורה ראויה להינתן לבני אדם קרוצי חומר בזה העולם. והנה הקטרוג על יצירת האדם חוזר ונשנה מדי שנה כנוכר, שהוא כל ענין עסק הכנעת הקטרוגים ביום הדין הגדול בראש השנה, נגד המלאכים המקטרגים על יצירת האדם כמו שנתבאר. ואילו הקטרוג שהיה בשעת מתן תורה שלא לתת לנו את התורה, אין אנו מוצאים שיש איזה דיון וקטרוג החוזר ונשנה מדי שנה אם לתת לנו את התורה אם לאו, ואין עוסקים בכלל בהכנעת הקטרוג על מתן תורה כלל, וצריך ביאור מה נשתנו קטרוגים אלו זה מזה.

אכן באמת אמרו, כי התשובה על קטרוג המלאכים כנגד מתן תורה הוא שהתורה 'לא בשמים היא' (דברים ל, יב) ואין התורה שייכת אל המלאכים כלל, וכענין מה שהזכירו חז"ל (שבת פח:) שאמר להם משה רבינו כי כל התורה מדברת על הדברים שאירעו לבני ישראל בעולם הזה, וכל ציוויה ואזהרותיה של התורה הם על ענייני העולם הזה, וכונת הדברים היא שאין התורה שייכת כלל לעולם המלאכים, ובודאי כל עניינה היא לרדת לבני ישראל המקיימים את רצון ה' בזה העולם דוקא. ולפיכך אין צריכים שוב למתקן הקטרוג כי משה השיב להם כנכון, ושבו אין כל מקום לקטרוגם.

מה שאין כן הקטרוג שיש בראש השנה, שהוא הקטרוג על

יצירת האדם כנ"ל, אמר הכתוב עליו (איוב א, ה) 'ויבוא בני האלקים להתיצב על ה' ויבא גם השטן בתוכם', ומבואר בווה"ק (ח"ב לב:) כי קטרוג זה נחשב 'על ה' ודאי'. כי בזה הקטרוג באים המלאכים לדון על כל התכלית שרצה הקב"ה בענין הבריאה, אשר תכלית זו תלויה ביצירת האדם. והם טוענים כי אי אפשר להעמיד את כל הבריאה שתישאר תלויה במעשי בני האדם, ולא מיוסדת על הנחת רוח המתעוררת ממעשיהם, שהרי האדם הוא חוטא ובעל עוונות ח"ו, ואם כן יש לבטל את כל הענין ה'אדם' אשר הבריאה תלויה במעשיו. וכנגד קטרוג זה אין את הביטול הקיים כנגד הקטרוג שלעומת התורה, כי אכן כל ענין התורה הוא לרדת לזה העולם כנ"ל. אבל על יצירת האדם יש דיון בכל שנה ושנה, והמקטרגים טוענים בכל פעם מחדש כי אי אפשר יותר לחדש את ענין ה'אדם', ולכן צריכים להתעסק עמם ולבטל את קטרוגם בכל שנה ושנה. ונמצא כי נשתנה הקטרוג שיש על ה'אדם' מן הקטרוג שהיה על התורה, שזו האחרונה כבר נתבטלה והיתה כמי שאינה, ואילו הקטרוג על האדם חוזר ונעורר בכל שנה.

ובזה באה העבודה לקשר את יצירת האדם עם מתן תורה, באופן שיתגלה כי אין יצירת האדם מציאות לעצמו, שהוא 'אדם' אשר מקבל את התורה ולומדה ומקיימה, אלא כל עצם יצירת האדם אינה אלא בריאה של 'מקבל תורה'. וכאשר יתגלה כי אין האדם אלא התורה, הרי כשם שכבר אין קטרוג על נתינת התורה בעולם הזה, שהרי כל מציאות התורה ותכליתה היא דוקא לרדת לזה העולם, כך כבר לא יהיה קטרוג על יצירת האדם, שהרי בודאי צריך להיות אדם בעולם המקבל את התורה ומקיימה למען תכלית נתינת התורה. והוא עומק ענין העסק הגדול שעושים בראש השנה מענין מתן תורה, כי אנו רוצים לגלות את גודל התקשרותנו בענין מתן תורה, באופן שכל יצירת האדם אינה אלא חלק מענין מתן תורה, ועל ידי זה יתבטלו כל הקטרוגים על היצירה כמו שנתבטלו הקטרוגים על נתינת התורה. ונמצא כי הזכרת מתן תורה ביום ראש השנה מגלה לנו עומק גדול בענין מתן תורה, באופן שמתגלה כי כלל ישראל והתורה הם ענין אחד ממש.

ד.

שתים הלחם בחי' לחמי תודה

ממושבותיכם תביאו להם תנופה שתיים, שני עשרנים סלת תהיינה חמץ תאפינה בכורים לה' (ויקרא כג, יז).

הנה מלבד שתי הלחם שבחג השבועות שבהם הביאו חמץ לבית המקדש, לא הביאו כלל חמץ בכל הקרבנות, מלבד קרבן תודה שבו היו עשרה לחמי חמץ. ויש לומר כי גם שתי הלחם שבהם מביאים חמץ, הם כענין 'להמי תודה' שכלל ישראל מביאים על מתן תורה.

ויש לומר כי כמה שצריכים להודות על כל טובה וטובה, הרי שעל נתינת התורה צריכים להודות ביותר. כי מתן תורה הוא המתנה הגדולה ביותר ששייך להיות, ולכן אין אנו מספיקים להודות עליה. והתלמיד חכם שעוסק בתורה, צריך להיות כל ימיו מכיר בטובתו של מקום. ולכן כאשר הכתוב מונוע על כלל ישראל שהם צריכים להכיר טובה להקב"ה על כל מה שעשה עמם, אמר הכתוב (דברים לב, ה) 'להלל' תגמלו זאת עם נבל ולא חכם', ומתרגם אונקלוס 'עמא דקבילו אורייתא ולא חכימו', והטענה עליהם היא לפי שבקבלו את התורה, ועל ידי זה היו צריכים להיות מכירי טובה באופן הגדול ביותר.

והנה הכתוב מנחה את מי שאינו מכיר טובה בשם 'נבל', והוא מה שמצינו נבל הכרמלי שלא הכיר טובה לדוד המלך על אשר שמרו נעריו על צאנו, וכך אמרה אביגיל אשתו עליו אל דוד 'כי כשמו כן הוא, נבל שמו ונבלה עמו' (ש"א כה, כה), הרי כי הנבל הוא מי שאינו מכיר טובה. ואביגיל אשתו היתה הדיפה ממדתו הרעה, והוא שהיתה היא הנביאה החמישית בין שבע הנביאות שעמדו לכלל ישראל (מנלה יד), כנגד המדה החמישית מדת החזק שהיא ענין ההודאה היפך כפיות טובה. ולפי שהיתה מכירת טובה ומודה, לכן נולד לה את כלבא (ש"ב ג, ג) שהיה תלמיד חכם עצום (ברכות ד, ד), שע"י הכרת הטוב של תורה זוכים לתורה.

ה.

תוקף ההתקשרות המתגלה דוקא בעת הגלות

יהי בשלושים שנה ברביעי בחמישה לחדש ואני בתוך הגולה על נהר כנר, ופתחו השמים ואראה מראות אלקים (הפסוק של חג השבועות).

יש לבאר בפשטות את הטעם למה מפטירים בחג השבועות בהפטרת המרכבה שבנבואת יחזקאל, ויש לומר כי בזה נתגלה גודל הקשר בין הקב"ה וכלל ישראל שנהיה ביום זה 'יום חתונתו זה מתן תורה' (תענית כז).

כי חוזה הקשר ותקפו מתגלה דוקא כאשר ישנם הסתרים ומניעות על הקשר, ודוקא כאשר באים לידי מצב של ריחוק, שאם אפילו אז נשמר הקשר, הרי זה אות על כך שהקשר אמין וחזק, והיא אהבה שאינה תלויה בדבר. והרי נבואה זו באה ליחזקאל בחוץ לארץ אחר שגלו ישראל ונחרב בית המקדש, והיה המצב נפול מאוד, והיו נראים כלל ישראל רחוקים מאד מן ההתקשרות הגלויה שהיתה בעת שביט המקדש היה קיים [וכמבואר בזה"ק (ח"ב ב) כמה גדול היה הצער וכמה הרגישו מרוחקים באותה שעה]. וכאשר נתגלה כי אפילו במצב נמוך כזה מתגלה הקב"ה ושורה על נביאי כלל ישראל, ומגלה איך כל המרכבה נמצאת עמוה בגלות, הרי זה אות שאין כמוהו על גודל ותוקף ההתקשרות שיש להקב"ה עם ננסת ישראל, שהיא אהבה שאינה בטלה עולמית (כנפ"ו כל זה בזה"ק תנ"ל). ולכן ב'יום חתונתו' באים אנו להראות את עומק וחוזק ההתקשרות שנעשתה ביום זה, ולפיכך מפטירים בהפטרה זו.

וכאשר היו אנשים מכלל ישראל שחשבו לפרוק עול תורה ומצוות מעליהם, וטענו 'עבד שמכרו רבו ואשה שגרשה בעלה, כלום יש לזה על זה כלום' (שם יחזקאל ב, א), באה אליהם תשובת הנביא (שם, כג-כד) 'העולה על רוחכם דיו לא תהיה וגו' חי אני אם ה' אלקים אם לא ביד חזקה וזרוע נטויה ובחמה שפוכה אמולך עליכם'. וכפיה זו באה גם כן מכת הקשר החזק שנהיה ב'יום חתונתו', וזה הוא עומק ענין כפיית החר כפיית להכריח את כלל ישראל לקבל את התורה, שהוא בא כדי ללמד שאין ההתקשרות הזאת יכולה להתבטל בשום פנים ואופן, ולכן בהכרח יצטרכו כלל ישראל לקבל עליהם את נועם עול תורה ומצוות. הרי לנו איך נתגלה בנבואת יחזקאל עומק ותוקף הקשר שנהיה בין הקב"ה וכנסת ישראל ביום מתן תורה, ולכן מפטירין שנבואה זו.

ויש להוסיף בזה עוד ענין, כי במעשה המרכבה נאמר 'וארא כעין חשמל כמראה אש בית לה סביב כמראה מתניו ולמעלה, וממראה מתניו ולמטה ראיתי כמראה אש ונגה לו סביב' (שם א, ט), ומפרש רש"י 'לא נתן רשות להתבונן במקרא זה', והוא על פי דברי חז"ל (חגיגה יג). ויש לומר כי יחזקאל הנביא עצמו לא התבונן בענין זה, אלא מטר את הנבואה כמו שראוה, וכמו שיתבאר בעז"ה. הדגה אי' בזה"ק (תקפ"ו יג) כי בפסוק זה נרמז ענין עין הדעת טוב ורע, כי 'מתניו ולמעלה' הוא בחי' הטוב ו'מתניו ולמטה' הוא בחי' הרע עיי"ש. ויש לומר כי חטא עין הדעת בא לפי שרצה האדם להתבונן ולהבין סוד הטוב והרע, ולכן נפל ונתערב בדעתו הרע עם הטוב ונהיה כל הפגם. והנה מתן תורה היה תיקון לחטא עין הדעת, כמו שאמר חז"ל (שבת קמז) כי באותה שעה פסקה זוהמתו. והיינו כי בשעת מתן תורה גם נפתחו השמים והיו יכולים כלל ישראל להתעסק בהשגות עניינים עמוקים, אבל הם הבינו שיהיה כל עניינים להתקשר בהקב"ה בהתקשרות איתנה, וזה הוא למעלה מכל ההשגות. ולכן באו אז לידי תיקון של עין הדעת, כי כעת זכו להתעסק בכל הסודות שלא באופן של התבוננות, אלא עסקו בהכל באופן של התקשרות ויחוד עם הקב"ה, שהעיקר הוא ההתקשרות ולא ההתבוננות. וזה גם היה ענינו של יחזקאל הנביא בכל מראה נבואתו, וכמו שנתבאר שכל ענינו הוא לגלות את תוקף ההתקשרות בין הקב"ה וכנסת ישראל, ורק לכן גילה את כל מה שגילה כדא' בזה"ק (ח"ב ב), ולכן פתיחת נבואתו רומזת על האמונה ולא על ההשגה, כדא' בספ"ק כי ראשי התיבות 'צ'פתחו ה'שמים ו'אראה מ'ראות א'לקים' הוא 'אמונה'. וזו האמונה וההתקשרות ביקשו אותה כלל ישראל בעת מתן תורה, ובוה תיקון את חטא עין הדעת ופסקה וזהו מהם.

ו.

שלשת קרבנות הרגלים כנגד שלש ישראל בעלותם

תיא רבי יוסי הגלילי אומר שלש מצות נצטוו ישראל בעלותם לרגל, ראיה וחגיגה ושמחה (חגיגה ט).

יש לומר כי שלשה קרבנות אלו מכוונות כנגד השלש רגלים, ונפרש כי 'חגיגה' היא כנגד פסח שהוא החג הראשון, ולכן היתה בו חגיגה נוספת מלבד חגיגת הרגל והיא חגיגת י"ד, כי נתייחד הפסח בענין החגיגה. 'ראיה' היא כנגד שבועות, אשר בו זכינו לראיית פני ה' בעת המעמד הנבחר, וכן נאמר עליו היום הזה ראינו כי ידבר אלקים את האדם והי' (דברים ה, כא). 'שמחה' היא כנגד חג הסוכות, שהיתה מיוחדת בשמחה יתירה על שאר הרגלים. וכמוכן כי כל הרגלים כלולים זה מזה, ולכן נוהגים ג' קרבנות אלו בשלשתם.

ונמצא כי ענין ראיית הפנים בעזרה לפני ה', הוא ענין המקושר ביותר לחג השבועות, וממנו נמשך ענין זה לכל הרגלים. כי אכן בעת מעמד קבלת התורה הגיעו למדרגת 'פנים בפנים דבר ה' מעמכם' (שם ט), ומזה נהיה ענין ראיית הפנים בעזרה שנראים לפני ה' ורואים כביכול את פניו, שהוא בחי' 'פנים בפנים' כמו במתן תורה. ויש להוסיף עוד, כי מזה נמשך לדורות מה שאמר חז"ל (ר"ה טז) 'חייב אדם להקביל פני רבו ברגל', והוא המשכת ענין ראיית הפנים לדורות ע"י ראיית פני רבו. והרי זה הוא ג"כ באופן של המשכה ממתן תורה, ולכן הוא בא ע"י הקבלת פני הרב המוסר את התורה לתלמידיו. ורמז יש בדבר, כי חז"ל לומדים חיוב זה מן האשה השונמת שהלכה לקבל את פני אלישע, והנה אז החיה אלישע את בנה שהוא חבקוק הנביא כידוע, והנה 'חבקוק' הוא בגי' 'ראיה', הרי שענין זה מקושר לבחי' מצות 'ראיה' כנ"ל. ולכן היה המעשה הזה בומן קציר כמו שנאמר (פ"ב ד, ט) 'ויצא אל אביו אל הקוצרים' וגו' כי חג השבועות הוא חג הקציר.

ואפשר להוסיף בזה, כי הנה לשון הגמ' הוא 'מכלל דבחרודש ושבת איבעי לה למיזיל', ויש לבאר כי הזכיר 'חודש ושבת' לרמז על שני המאורות הגדולים השמש והירח, כי שבת הוא בחי' השמש וכמו שרמזו חז"ל (תענית ה) 'שמש בשבת צדקה לעניים', והחודש הוא בחי' הירח כמובן. ושלימות המאורות הוא בחג השבועות שהוא בחי' שני מלכים בכתר אחד, וכידוע הרמז כי 'חג השבועות' הוא בגי' ב' פעמים 'מלך' עם 'כתר'. ויש לרמז עוד בדרך צחות על שייכות 'שבת' ו'חודש' לחג השבועות, והוא במה שאמר חז"ל (שבת פז) 'אמר רבא דכולי עלמא בראש חדש אתו למדבר סיני וכו' ודכולי עלמא בשבת ניתנה תורה לישראל' הרי שיש בודאי בחי' שבת וחודש בחג השבועות.

ויש לומר כי כנגד זה ישנם שני ימי חג השבועות [בחול], הראשון לו' סיון כנגד בחי' השמש והוא מכוון בעיקר לתורה שבכתב, והשני בו' סיון כנגד הירח שהוא בחי' המדה השביעית והוא מכוון כנגד התורה שבעל פה [ולכן היתה קבלת התורה בו' סיון ע"י שהוסיף משה יום אחד מדעתו, שהוא בחי' תושבע"פ כידוע]. ואמרו חז"ל (כ"ב עה) 'כי פני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה', ונמצא כי היום הראשון של חג השבועות הוא בחי' משה, והיום השני הוא בחי' יהושע. והנה אליהו הנביא מכונה תלמידו של משה רבינו (פסוק יג, ויבואהו כב"ט), ואם כן הרי שאלישע הנביא תלמידו הוא כמו יהושע [ואכן שניהם נקראים בשם המורה על לשון 'ישועה', ואכמ"ל]. ולכן מפטירים בהפטרה של חבקוק שהחיהו אלישע ביום השני וקב.

ויש להוסיף בזה עוד, כי ענין הקבלת פני רבו מקושר דוקא עם התלמיד, ולכן נלמד מן האשה שהלכה אל אלישע שהוא בחי' התלמיד. ולכן על ידי הליכה זו בא תחיית המתים, כי הנה הרבי הוא בעל ההשגות לגבי תלמידו, ואילו התלמיד הוא מי שיש לו אמונה באור ההשגות של הרבי. והרי זו דוגמא לנשמה וגוף, שהנשמה היא בעלת ההשגות, והגוף צריך שתהיה לו אמונה באור הנשמה. והתלמיד המקבל כראוי מרבו, הוא כמו גוף המקבל את אור הנשמה בשלימות. וכאשר הגוף מקבל כראוי את אור הנשמה, אז נכנס חיות חדש לתוך הגוף שתחת גזירת המיתה, והוא בחי' תחיית המתים.

ז.

תיקון מנשה המלך בהלכות בציעת הפת

ויאמר לה בועז לעת האוכל גושי הלום ואכלת מן הלחם ומטבלת פתך בחומוץ, ותשב מצד הקוצרים ויצבט לה קלי ותאכל ותשבע ותותר (רות ב, יד).

אי' במדרש (רות ה, ו) ד"א גושי הלום מדבר במנשה וכו', ואכלת מן הלחם זו לחמה של מלכות, ומטבלת פתך בחומוץ שילכלך מעשיו בחומוץ ממועשים רעים' וכו'. ויש להבין למה אמר לה בועז על מנשה שעתיד לצאת מחלציה שילכלך מעשיו בחומוץ, וכי רצה לעצור אותה בכך ח"ו.

ותירץ מ"ח הגה"צ שליט"א כי הנה איתא בגמ' (סנהדרין קב) כי רב אשי התבטא בלשון של זלוול על מנשה המלך, ונגלה לו מנשה בחלום ושאל אותו אם הוא יודע מהיכן בוצעים את הפת לברכת המוציא, ולא ידע רב אשי לענות לו, עד שלימד אותו מנשה שהוא מהיכן שהתחילה האש לשלוט בו, עיי"ש עוד. ולפי זה מבואר, כי רות היתה מתייראת מן ההשפעה הרעה שיכול להיות ממנה על זרעה, שהרי היא באה מאמות העולם והששה שזה יכול לגרום אחיזה של רע בורעה אחריה. וכדי להפסיק את דעתה אמר לה בועז 'מטבלת פתך בחומוץ' שאפילו אותו נכד שיחמיץ את מעשיו, הרי ממנו ילמדו את הלכות בציעת הפת, עכ"ד ודפ"ח. ויש להוסיף על כך כי זהו שאמר רש"י על 'ויצבט לה קלי' שתיבת 'ויצבט' הוא בלשון מנשה, כי 'מנשה' הוא אותיות 'מנשה', ואכן אותיות יצ"ב"ש הם חילוף א"ת ב"ש של אותיות מצ"ש'ל'. והזכיר 'קלי' כי זה היה תיקונו של מנשה שלימד את הלכות בציעת הפת, ואמר שצריכים לבצוע את הפת מן המקום שבו נהיה קלוי באש.

ויש לבאר את הענין בזה, על פי מה שאמרו חז"ל (ברכות י) כי חקיקה מלך יהודה לא רצה לעסוק בפריה ורבייה, לפי שראה שעתידיים לצאת ממנו בנים שאינם טובים - הם מנשה המלך ורבעקה אחיו, עד שבא אליו ישעיה הנביא והזכירו על כך ואמר לו 'בהדי כבשי דרחמנא למה לך, מאי דמפקדת איבעי לך למעבד, ומה דנחא קמיה קודשא בריך הוא לעביד', ואז אכן נשא אשה ונולד לו מנשה. ולא דבר רק הוא זה שנולד מנשה דוקא אחר שנאמרו לאביו דברי מוסר כאלו, כי אכן כל תיקונו של מנשה לא היה אלא על ידי אותן 'כבשי דרחמנא' שמהמתן נולד. שהרי אמרו חז"ל (סנהדרין קב) כי מדת הדין לא הסכימה שיקבלו אותו בתשובה, עד שחתר הקב"ה חתירה תחת כסא הכבוד וקבלו. והרי שעל פי כל דת ודין לא היה ראוי שיקבלו אותו, אלא מחמת ה'כבשי דרחמנא' שהם סודותיו הכמוסים של הקב"ה לבדו איך הוא מתקן את נשמות ישראל, מפני זה קיבל אותו הקב"ה בתשובה. והנה היה עומק גדול שהיה צריך להתגלות באותה שעה, ולכן אמר ישעיה הנביא דברי מוסר לחזקיהו 'בהדי כבשי דרחמנא למה לך', כי הוא הינו מלך ישראל אשר 'לבו לב כל העם', ולכן על ידי צריכים להתגלות הסודות הכמוסים בלב כל ישראל, והם הם ה'כבשי דרחמנא', שהם מתגלים על ידי ספר התורה המיוחד המונח בבית גניזו של המלך. ונאמר על ספר תורה זה וכתב לו את 'משנה התורה הזאת' (דברים יז, יח), לרמז על 'משנה' שתיקונו תלוי בספר תורה גנו זה.

ומפני שכל עצמו של מנשה היה תלוי באלו ה'כבשי דרחמנא', לכן היה הוא מכוין את ענין בציעת הפת התלוי במקום שבו שלטה האש, כי הנה נאמר על הר סיני בעת מתן תורה 'ועל עשנו כעשן הכבשן' (שמות יט, יח), ואי' בזה"ק (ח"ג רנב) כי זה הכבשן הוא הגומר את בישול הפת אשר בו תלויה תחלת הבציעה, וזה הכבשן הוא בחי' 'כבשי דרחמנא' עיי"ש. [ודברים ארוכים הם, ומבו' במקו"א ענין סוד הלחם שהוא סוד עמוק, והאר"י מתפלל עליו 'גילי לן טעמי' ואכמ"ל]. נמצא כי בחי' 'כבשי דרחמנא' שהם תיקונו של מנשה, הם עצמם בחי' ההלכה שלימד מנשה שבו היתה תלויה תיקונו. וכבשן זה נתגלה בעת מתן תורה, כי הוא בחי' סודות ופנימיות התורה, שהם הספר תורה המונח בבית גני המלך, ובעת מתן תורה הופיע הקב"ה בהדרו וגילה סודות אלו לכלל ישראל, ובהם תלויים תיקונו כל נשמות ישראל לכל ידם ממנו נדה, ועתידיים סודות אלו להתגלות ע"י משיח צדקינו כבי"א.

כרת עמנו ברית בחורב: דער 'אור' פון שבועות איז 'מחייב' דבקות אינעם רבוש"ע

א. מי יתן והיה לבבם זה: די תורה איז מדגיש ווי דערהויבן אידן זענען געווען שבועות

יעדער יום טוב האט זיך א געוויסע נקודה מיט וואס ער איז מיוחד | שבועות איז מיוחד מיט דעם וואס כלל ישראל איז געווארן דערהויבן ביז גאר | דער רבוש"ע וואונטשט זיך אז זיי זאלן אייביג זיין אזוי | מען טרעפט נישט אין גאנץ תנ"ך אזא סארט אויסדרוק | דאס ווייזט אז מען האט דעמאלט נישט געהאט קיין שום תביעה צו זיי | ווען עס גייט ווען אזוי ווייטער – וואלט מען באלד דערויף אנגעקומען צום תיקון השלם | יעדעס יאר חזר'ט זיך איבער דער 'התרוממות' | אר"י הק': נישטא א גאנץ יאר אזא גרויסע עליה | דער רבוש"ע זאגט יעדן שבועות: 'מי יתן והיה לבבם זה להם כל הימים'

ב. כל אשר דיבר ה' נעשה: די איידעלע ביטול געפיל פון 'אנכי ה' אלקיך'

דער אור פון שבועות איז העכער פון ווערטער | עס איז איין דקות'דיגע נקודה וואס מען דארף אויפכאפן | דער אלף פון אנכי | א נקודה פון אחדות מיטן רבוש"ע | זיין איבערגעגעבן דערצו בשלימות | נישט טראכטן פון 'זיך' | נישט צושפרייטן די נקודה אויף ריבוי פרטים | יעדער איד שפירט עס ערגעצוואו דורכאויס דעם שבועות | מען דארף עס קענען אננעמען ריכטיג | דערפאר דארף שבועות אזא גרויסע הכנה פון פופציג טעג | נישט ווערן דערשראקן טאמער מען פילט עס נישט | די הנהגה פון 'שלא כסדר' איז אויך א הצלחה | אסאך מאל וועט ער בעסער קענען מיטנעמען דעם יום טוב | דער אור פון יום טוב שיינט אריין בדרך סגולה און טוט אויף וואס עס דארף אויפצוטון | אסאך מאל וויל מען זען צי ער איז געטריי | נישט מאכן קיין חשבונות – טון וואס מען דארף טון מיט א שמחה

ג. יראתו על פניכם: דער מהות פונעם יו"ט שבועות איז א 'מחייב'

קיין שום יום טוב איז נישט געבויעט במהות צו מחייב זיין עפעס | דער מהות פון שבועות איז 'חיוב תרי"ג מצוות' | דער חיוב קומט ארויס פונעם גילוי פון אנכי | די יראת שמים האט געברענגט א תוצאה פון 'לבלתי תחטאו' | עס מוז אבער זיין אז עס איז פארהאן נאך א 'מחייב' – אויסער עשיה | אויב תורה איז בלויז א רוחניות'דיגע געזעצטקייט – פארוואס איז געווען 'פרחה נשמתו'?! | עס מוז זיין אז דא איז אויך פארהאן רוחניות'דיגע תענוגים

ד. תורתך שעשעי: מען פאדערט פון יעדן יחיד צו האבן תענוגים אין תורה ומצוות

די וועלט איז א 'מקום עבודה' – טוב און הצלחה | יענער וועלט איז א 'מקום שכר' – בלויז תענוג און מנוחה | עס מיינט נישט אז די וועלט איז אויסגעשלאסן פון תענוג | אדה"ר איז באשאפן געווארן אויף דער וועלט – אבער אין ג"ע התחתון, א מקום וואו די עבודה איז צוזאמען מיט תענוגים | אדה"ר האט געהאט א ריינעם גוף וועלכע האט געארבעט צוזאמען מיט דער נשמה | ער האט זיך מדבק געווען אינעם רבוש"ע סיי מיטן גוף און סיי מיט דער נשמה | זיין גוף האט זיך מדבק געווען אינעם 'טוב' | זיין נשמה האט זיך מדבק געווען אינעם 'תענוג' | עס האט זיך צוזאמגעפלאכטן ביידע אינאיינעם | אזוי וועט זיין ביי ימות המשיח | אזא סארט עבודת ה' וועט ברענגען עולם הבא וועלכע איז תענוג און קיין עבודה | יעדער יחיד קען מוזן זיין דעם גוף | ער קען זוכה זיין לפי ערך צו דבקות אין ביידע חלקים – טוב און תענוג | מען פארלאנגט עס פון הימל | אויף דעם אופן דארפן מיר מחנך זיין אונזערע קינדער | אט דאס איז דער 'מחייב' פון שבועות

א.

מי יתן והיה לבבם זה: די תורה איז מדגיש ווי דערהויבן אידן זענען געווען שבועות

יעדעס מאל וואס א יום טוב קומט - איז דאס דער גרעסטער יום טוב

יעדעס מאל ווען מען גרייט זיך אויף א יום טוב, דארף מען אפטייטשן דעם יום טוב און איינען די גרויסקייט פונעם יום טוב. ווייל יעדער יום טוב האט זיך א געוויסע בחינה - וואס ער איז מיוחד דערין מער פון אלע ימים טובים, איין יום טוב איז דער דגוש 'שמחה', און דער צווייטער יום טוב איז דער דגוש 'עס קומט אראפ צו די נידריגסטע', וכדומה - וואס אין דער בחינה קען מען שטענדיג זאגן: "דער יום טוב איז דער גרעסטער יום טוב!". בפרט אין דער צייט וואס יענער יום טוב קומט צו גיין, דארף מען אודאי לעבן אזוי, אז דער יום טוב איז דער גרעסטער יום טוב!

צוויי נקודות מיט וואס שבועות ספעציעליזירט זיך

מען וועט פרובירן אביסל אפצוטייטשן דעם יום טוב וועלכער קומט יעצט - יום טוב שבועות. מען קען טרעפן צוויי שטארקע און יסודות'דיגע חילוקים צווישן אלע ימים טובים און דעם יום טוב שבועות. איין חילוק איז אינעם טאג אליינס, און דער צווייטער חילוק איז אינעם 'אסרו תג', דאס הייסט, וויאזוי מען קומט ארויס נאך אזא יום טוב; ווי מען וועט אויסשמועסן ביידע ענינים באריכות.

ביי קיין איין יום טוב שטייט נישט אין דער תורה די געהויבנקייט פון אידן

ביי אלע ימים טובים וואס די תורה האט אונז געגעבן, שטייט קיינמאל נישט ארויסגעשריבן אין דער תורה, אז אין דעם טאג זענען אידן געווען אויף א געהויבענעם מצב; ווי למשל פסח, שטייט אין דער תורה בלויז דער פאקט אז אידן זענען ארויס פון מצרים; עס זיינט נישט קיין איין ווארט, אז זיי זענען געווען דערהויבן און זוכה געווען צו מדרגות; אפילו שביעי של פסח - וואו עס שטייט שוין יא עפעס - שטייט בלויז אז אידן האבן געהאט 'אמונה'; ויאמינו בה' ובמשה עבדו', וואס דאס איז א זאך וועלכע פארלאנגט זיך פון יעדן פשוט'ן איד, און אמונה איז מען דאך נישט קיין איד, אבער פון קיין 'מדרגות' רעדט מען נישט. און אזוי ווייטער מיט אלע ימים טובים.

בלויז ביי שבועות שטייט עס ארויס בפירוש און באריכות

יום טוב שבועות איז דער איינציגסטער טאג וואס די תורה דערציילט אונז באריכות דער גרויסער 'התרוממות הנפש' וואס אידן האבן דעמאלט געהאט! ווי עס שטייט באריכות אין די פסוקים פון מתן תורה (שמות כ, טו): "וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת וְאֶת הַלַּפִּידִים וְאֶת קוֹל הַשֹּׁפָר וְאֶת הַהָרָה עֲשׂוֹן וְיָרָא הָעָם וַיִּנְעוּ וַיַּעֲמָדוּ מִרְחֹק" - אידן זענען געשטאנען און זיך

נקודות:

דער רבנו של עולם האט מעיד געווען: "מי יתן והיה לבבם זה הלואי" – הלואי זאלן זיי האבן דעם הארץ און דער יראת שמים אויף אייביג! אזא שטארקן לשון – טרעפט מען נישט! דער רבנו של עולם זאל זיך ממש וואונטשן: "הלואי זאלן זיי אלעמאל זיין, אזויווי זיי זענען יעצט!"

געווארפן פאר שרעק פון פחד מהדר גאווה! דאס איז א דערהויבענע מדרגה פון יראת שמים, אז דער מענטש שפירט ווי ער האלט עס פשוט נישט אויס! אזוי אויך שטייט אין פסוק (דברים ה, ד): "פִּנְיִם בְּפִנְיִם דָּבַר ה' עִמָּכֶם בְּהַר מֹתָן הָאֵשׁ" - דער אויבערשטער האט גערעדט מיט ענק מיט א 'התגלות' פון 'פנים בפנים'! דאס איז דאך א מדרגה פון גילוי אלוקות אויף אן אופן מבהיל; ווי אידן האבן שפעטער אליינס גערעדט מיט התפעלות, זאגנדיג (דברים ה, כא): "הֲוֹי הָרָאָה ה' אֱלֹהֵינוּ אֵת כְּבוֹדוֹ וְאֵת גְּדֻלוֹ וְאֵת קְלוֹ שְׁמֵעֵנוּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הַזֶּה רְאִינוּ כִּי יְדַבֵּר אֱלֹהִים אֵת הָאָדָם וְחָי" - דער רבנו של עולם האט אונז געוויזן היינט זיין גרויסקייט! מיר האבן איינגעזען, אז ווען דער אויבערשטער רעדט מיט א מענטש, הייבט ער אן צו לעבן!

אויב דער רבוש"ע זאגט 'הלואי', מיינט דאס 'תכלית השלימות'

באלד נאך מתן תורה האט דער רבנו של עולם אליינס מעיד געווען אויף זייערע הויכע מדרגות, זאגנדיג (דברים ה, טו): "מי יתן והיה לבבם זה להם לְיָרְאָה אֹתִי וְלִשְׁמֹר אֶת כְּלֵי מִצְוֹתַי כָּל הַיָּמִים" - הלואי זאלן זיי האבן דעם הארץ און דער יראת שמים אויף אייביג! אז איינער איז א שטיקל 'בעל נפש' און ער טראכט אריין אין דעם פסוק - דארף מען אים נישט מסביר זיין מער די גרויסקייט פון שבועות. וואס

דער 'התורמות הנפש' וואס כלל ישראל האט געהאט דעמאלט בשעת מתן תורה - חזר'ט זיך איבער יעדעס יאר שבעות! ווי די ספרים זאגן אלעמאל דעם כלל אויף אלע ימים טובים, אז די הארה קומט נאכאמאל אראפ. יעדעס יאר שבעות וואונטשט זיך נאכאמאל דער רבנו של עולם: "הלואי זאלן אידן האבן דעם קאכעדיגן הארץ א גאנץ יאר!"

יעדער איד באקומט א הארה ערגעצוואו דורכאויס דעם שבעות ביי איינער ביי אקדמות, איינער ביי עשרת הברות, איינער ביי כתר און איינער אינמיטן פסוקי דזמרה, און עס איז נישט קיין נפקא מינה פונקטליך וואו ער באקומט עס - וואס ער שפירט ווי זיין 'נקודת הלב' איז זיך מדבק מיטן רבנו של עולם!

הייסט, א וואונטש פונעם רבנו של עולם! דער רבנו של עולם האט זיך געוואונטשן, אז הלואי זאלן זיי אלעמאל זיין אזוי ווי יעצט! גאנץ נ"ך איז פול מיט דברי מוסר וואס רבנו של עולם האט טענות און תביעות אויף כלל ישראל, בלויז זעלטן טרעפט מען פסוקים איבער די מעלה פון כלל ישראל; ווי לדוגמא (ירמיה ב, ב): "זָכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרָיִךְ אֲהַבַּת כְּלֹלְתֶיךָ; וְכֹדְמָה אָזָא שְׂטָרוֹקֶן לִשׁוֹן - טִרְעַפְט מִעַן נִישֵׁט אִין כָּל הַתּוֹרָה כּוֹלָה! דְּעַר רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם זָאל זיך ממש וואונטשן: "הלואי זאלן זיי אלעמאל זיין, אזוי ווי זענען יעצט!". דאס הייסט, זיי זענען יעצט אינעם בעסטן מצב - און מען האט נישט צו זיי קיין שום תביעה און טענה! דאס ווייזט אנון ווי דערהויבן כלל ישראל איז דעמאלט געווען - וואס עס איז נישט געווען ביי קיין שום יום טוב.

אידן זענען אנגעקומען צו א טריט פארן 'תיקון השלם'

אויך ווען מען קוקט אריין אין דברי חז"ל, זעט מען הפלות אויף דעם טאג - מצד די גרויסקייט פון אידישע קינדער - וואס מען טרעפט נישט

אויף קיין שום טאג; ווי די גמרא זאגט (שבת קמ"ו): "ישראל שעמדו על הר סיני פסקה זוהמתן" - אידן זענען צוריק געקומען צו דער דרגא פון אדם הראשון קודם החטא! און ווען עס וואלט נישט געווען שפעטער דער חטא העגל, וואלט משה אראפגעברענגט די לוחות און עס וואלט שוין געווארן דער 'תיקון השלם' בתכלית השלימות! און אויך אין כתיב אר"י (פרע"ח ע"ה ע"ה) "שבעות פ"א), זעט מען אז דער טאג איז העכער פון אלע ימים טובים, עס קומט פאר ממש די גרעסטע 'עליה' פון א גאנץ יאר! מען טרעפט קיינמאל נישט אז דער אר"י הק' זאל בפירוש רעדן פון אזא גרויסע עליה ביז 'ארץ אנפין', דאס איז די העכסטע בחינה וואס מען טרעפט א גאנץ יאר! מען קען ממש נישט אריינלייגן אין ווערטער דעם התרוממות און דערהויבנקייט פון דעם טאג.

יעדעס יאר שבעות קומט מען אָן צו א 'מעין' פון דעם 'לבבם זה'

דער 'התרוממות הנפש' וואס כלל ישראל האט

ב.

כל אשר דיבר ה' נעשה: די איידעלע ביטול געפיל פון 'אנכי ה' אלקיך'

מען אויך אין פסוק, אז דער אויבערשטער האט געזאגט צו משה רבינו (שמות יט, ו): "אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תְּדַבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, זָאגְתָּ רַשׁ: "לא פחות ולא יותר" - רעד בלויז די דאזיגע ווערטער, נישט מער און נישט ווייניגער. ווייל דאס זענען אזעלכע פייערדיגע דיבורים, וואס טאמער דו וועסט עס אויסשפרייטן מער - וועסטו פארלירן די נקודה! און אידן זענען טאקע געווען אן 'עמא דפזיזא' פון האבן באלד עומד געווען אויף דער נקודה; ווי דער פסוק זאגט (שמות יח, טו): "וַיַּעֲנֵנוּ כָּל הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ כָּל אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' נַעֲשֶׂה."

מכלל דבעי הכנה - זיך גרייטן מיט הארץ

איינמאל מען דערהערט דעם געוואלדיגן התרוממות וואס א איד שפירט אינעם יום טוב שבעות, פארשטייט מען, אז דאס פאדערט א טיפע 'הכנת הנפש' דערצו. ווייל צו יעדן דבר שבקדושה דארף מען זיך צוגרייטן מיט אן ערנסטקייט און זיך מאכן א 'כלי מוכשר' צו מקבל זיין די הארה, און בפרט צו אזא הארה פון שבעות, וואס די תורה אליינס הייסט זיך שוין צוגרייטן פון פופציג טעג פריער - ימי הספירה, און נאכמער פון דריי טעג פריער - שלשת ימי הגבלה, וואס די אלע הכנות באשטייען בעיקר פון א געוויסע איידלקייט וועלכע טוישט דעם גאנצן בליק אויפן שבעות! א געוויסע תשוקה וואס דער נפש בענקט צו ווערן דבוק אינעם 'אנכי ה' אלקיך'! א געוויסע קדושה וואס דער נפש איז זיך מקדש ומטהר; ווי מען זאגט "ולטהרנו ולקדשנו בקדושתן העליונה". און דעמאלט קען מען זוהר זיין, אז ווען מען וועט באקומען די הארה העליונה פון 'אנכי' - וועט מען עס קענען ריכטיג אננעמען און צילן אין פינטל.

נישט ווערן צעבראכן ווען מען שפירט נישט דעם אור

מענין לענין: עס קען זיך אמאל מאכן אפילו ביי די גרעסטע עובדי ה', אז עס גייט דורך א יום טוב, און ער פילט נישט גארנישט, ער האט נישט קיין שום הארה און קיין שום טעם. און אמאל קען א מענטש ווערן זייער צורודערט און צובראכן ביי זיך, פארוואס ער האט נישט זוהר געווען צו פילן א טעם. דערפאר דארף יעדער מבקש ה' - בפרט בזמן הזה - וויסן אז מען דארף נישט ווערן צובראכן דערפון. ווייל עס איז פארהאן צוויי סארט הנהגות אין יעדע זאך, עס איז פארהאן א הנהגה פון 'סדר', און א הנהגה פון 'שלא סדר'. און ביידע

געהאט דעמאלט שבעת מתן תורה - חזר'ט זיך איבער יעדעס יאר שבעות! ווי די ספרים זאגן אלעמאל דעם כלל אויף אלע ימים טובים, אז די הארה קומט נאכאמאל אראפ. אבער שבעות איז דאס מיט א שטארקערן דגוש, ווייל דער גאנצער 'תנית התורה' איז א כסדר'דיגע זאך; ווי עס שטייט אין פסוק (דברים ה, ט): "קול גדול ולא יסף", און רש"י זאגט: "ולא פסק כי קולו חזק וקיים לעולם" - דער קול פון מתן תורה האט זיך נישט געענדיגט דעמאלט, נאר עס איז געבליבן אויף אייביג! און ווי חז"ל זאגן (אבות פ"ו מ"ב): "בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב". און מען זאגט יעדן טאג "המלמד תורה לעמו ישראל", און "ותן התורה", אז יעדע הבנה און השגה וואס א איד איז משיג אין תורה, איז א דירעקטע המשכה פון מעמד הר סיני! דעריבער איז זיכער, אז אינעם "יום מתן תורתנו" חזר'ט זיך איבער דער גרויסער התרוממות וואס איז דעמאלט געווען, און יעדעס יאר שבעות וואונטשט זיך נאכאמאל דער רבנו של עולם: "הלואי זאלן אידן האבן דעם קאכעדיגן הארץ א גאנץ יאר!"

הנהגות זענען הנהגות פון 'הצלחה' - וויאזוי דער רבנו של עולם גיבט פארן מענטש זיין הצלחה. די הנהגה פון 'כסדר' מיינט, אז זאכן זיין זיך אויפן געווענליכן שטייגער, וואס לענינגו מיינט דאס, אז ווען עס קומט אזא יום טוב ווי שבעות - זעט מען די נארמאלע הצלחה פון שבעות, אז עס איז א דערהויבענער יום טוב! דער מענטש באקומט א העכערן געפיל אינעם אור פון 'אנכי' - לפי השגתו, אדער אפילו נאכמער ווי זיינע השגות - און ער ווערט זייער דערהויבן! נאך יום טוב שפירט ער: "אה, עס איז געווען א געוואלדיגער יום טוב". דאס איז די הצלחה פון 'כסדר' - אין א יום טוב.

דער עיקר הצלחה פון א יום טוב איז עפעס וואס דער מענטש שפירט אפילו נישט

עס איז פארהאן א הצלחה פון 'שלא כסדר', וואס לענינגו מיינט דאס, אז דער מענטש גייט דורך דעם יום טוב אָן קיין שום אור - נאר בלויז מיט אמונה. און די סיבה פארוואס מען קען דאס אנווערן 'הצלחה' איז, ווייל אינאמת'ן איז דער עיקר הצלחה פון א יום טוב - נישט די געפילן! דער עיקר כח פון א יום טוב, איז א פנימיות'דיגער סוד, וואס דער יום טוב טוט עפעס אויף אויפן מענטש בדרך טוהלה! יעדער יום טוב רעדט צו דער נשמה און טוישט זאכן פון אינעווייניג! דאס זענען 'אורות' וואס דער אויבערשטער פלאנצט איין אין אידישע נשמות; ווי דער פסוק זאגט (ההלים צו, יא): "אור נָרַע לְצִדִּיק", און דאס איז אסאך העכער פון וואס א מענטשליכער הארץ קען פילן! און כאטש עס איז טאקע זייער בא'טעמ'ט טאמער מען שפירט עפעס אן הארה אין א יום טוב - איז עס אבער לאו דוקא אז מען מוז דאס פילן! אפילו אויב מען פילט נישט - איז אויך יום טוב!

די טובה פון נישט פילן - שפלות און עבדות

אין דער הנהגה פון 'שלא כסדר' איז דער עיקר הצלחה דוקא אז מען פילט נישט! ווייל דער אויבערשטער וויל אמאל אז א מענטש זאל אים דינען מיט א פשוט'ע אמונה און תמימות, ווי א געטרייער באדינער פונעם מלך! ער זאל אריינגיין און ארויסגיין פונעם יום טוב אָן קיין הרגשים - נאר בלויז 'לעשות רצונת אלקי פתחתי'! און אסאך מאל איז דוקא אזא מענטש אסאך מער מצליח מיטצונעמען דעם יום טוב אויף א גאנץ יאר, ווייל דער וואס האט געפילט א טעם אינעם יום טוב, קען אסאך מאל זיך באגנוגענען מיט די אורות, און זאגן: "שלום עלי נפשי, עס איז געווען אזא פייער יום טוב!"

און ער פארגעסט פון די התחייבות'ן וואס דער יום טוב איז אים מחייב אויף א גאנץ יאר. ווידעראום, דער וועלכער האט געהאט א טרוקענער יום טוב, האט באקומען דעם אור פון יום טוב אין א צורה פון 'עבודת', דעריבער וועט ער עס מיטגעמען צו טון דערימיט אויף למעשה אין עבודת ה'.

די הנהגה פון 'שלא כסדר' האט זיך אנדערע הצלחות

נישט בלויז אויף ימים טובים דארף מען ארויסהאבן דעם כלל פון 'שלא כסדר', נאר בכלל אויף גאנץ אידישקייט דארף דאס יעדער עובד ה' וויסן זייער שטארק. ווייל עס איז שטענדיג פארהאן דער געווענליכער סיסטעם וויאזוי מען

איז מצליח אין אידישקייט, אז ווען איינער לערנט און דאווענט, און ארבעט אויף זיך - איז ער זוכה צו ווערן דערהויבן און זען א ליכטיגקייט און הצלחה אין עבודת ה'. אבער אסאך מאל גייט עס 'שלא כסדר', דאס הייסט, עס גייט דורך לאנגע יארן וואס ער דינט דעם רבונו של עולם, און ער זעט נישט די הצלחה וואס ער האט זיך גערישט צו זען. און זייער אסאך עובדי ה' פאלן אוועק פון עבודת ה' צוליב דעם, ווייל זיי ווערן צעבראכן און מיואש. אבער מען דארף וויסן אז דאס איז אויך א 'הצלחה' - נאר עס ארבעט לויט דער הנהגה פון 'שלא כסדר', וואס עס איז דא דערין הימלישע חשבונות און נסיונות וואס מען באטראכט אים פון הימל צי ער האט מקבל

ג.

יראתו על פניכם: דער מהות פונעם יו"ט שבועות איז א 'מחייב'

אָת ה' בְּשִׁמְחָה, אבער דאס איבערגעגעבנקייט און ביטול צום רבונו של עולם דארף זיין נישט ווייניגער ווי צו פרעה, און נאך פיל מער. און דערפאר איז געווען מתן תורה אויפן 'הר סיני' - דער קלענסטער בארג, וועלכער איז אינגאנצן 'בטל' פון האט נישט קיין שום אייגענע מציאות פאר זיך.

די התחייבות איז א דירעקטע תוצאה פון דעם 'אור'

ווען מען זאגט אז דער יום טוב שבועות האט א גרויסן 'אור' און עס מוז אויך ברענגען א 'התחייבות' - איז דאס נישט צוויי עקסטרע זאכן, אז עס איז פארהאן א גרויסער התגלות פון 'אנכי' - ווי מען האט אויבן אביסל מבאר געווען דעם געפיל דערפון - און אויסער דעם איז אויך פארהאן נאך א זאך, א 'חיוב' און אן 'עבודת', ניין! דאס איז ממש איין זאך! ווייל אויב זענען מיר אז ביידע זאכן זענען געשען בבת אחת, אז אין דער זעלבער רגע וואס דער רבונו של עולם האט זיך אזוי אפן מגלה געווען, בו ברגע האט ער אונז געהייסן 'עשרת הדברות' - וואס דאס איז דער שורש פון דער גאנצער תורה - איז א סימן, אז אט פון דעם גילוי דארף ארויסוואקסן גאנץ תורה און מצוות! ווי דער פסוק זאגט בפירוש (שמות יז, כ): 'בְּעֶבֶר נְסוֹת דָּעַרְתְּכֶם בְּאֵלֶיךָ וּבְעֶבֶר תִּהְיֶה יְרָאתוֹ עַל פְּנֵיכֶם לְבַלְתִּי תִחַסְאוּ' - די גאנצע מחזה וואס ענק האבן מיטגעהאלטן ביי מתן תורה, איז אלעס כדי ענק זאלן האבן יראת שמים אויף קיום התורה! און טייל ראשונים לערנען פשוט: 'למען נסות אתכם' - דער גאנצער 'גילוי' איז געקומען, כדי ענק זאלן האבן כח צו ביישטיין אלערליי נסיונות! און דאס האט דער רבונו של עולם מדייש געווען פון פריעה: 'זה תורם לבית יעקב יעקב ותגיד לבני ישראל' - די 'בני ישראל', דאס זענען די העכערע מענטשן וועלכע פארשטייען דעם עסק, זיי דארפן דערהערן דא 'דברים קשים כגדין', אז דער גאנצער 'גילוי' און 'אור' איז א גרויסער 'מחייב'.

אויבנאויף איז דער 'התחייבות' פון שבועות 'שמירת תורה ומצוות'

נאך דער גאנצער הקדמה קען זיך דוכטן פון אויבנאויף, אז דער גאנצער גילוי פון מתן תורה איז געקומען בלויז פאר איין זאך: 'עשיית תורה ומצוות'. דאס הייסט, אז דער רבונו של עולם האט געוואלט אז מיר זאלן אויספאלגן אלע תרי"ג מצוות, נאר וויבאלד מיר האבן א יצר הרע, האט ער ארויפגעווארפן אויף אונז א פחד און א שרעק, כדי מיר זאלן זיך נישט דערוואגן עובר צו זיין אויף זיין רצון.

אויף א פשוט'ע עשיה האט מען נישט געדארפט גיין ביז 'מסקה זוהמתן'

ווען מען איז זיך אבער אביסל טיפער מתבונן אין דעם גאנצן ענין פון מתן תורה, דער 'מסקה זוהמתן', דער 'פרחה נשמתן' און אזוי ווייטער, פארשטייט מען אז עס לייגט זיך נישט אויפן זינען אז בלויז

געווען 'עול מלכות שמים' אדער נישט, צי ער איז אן עבד נאמן פארן אויבערשטן אדער נישט. און דוקא דער סארט עבודה - אט דאס איז זיין הצלחה.

יום טוב מיינט, א גוטער טאג - התרוממות הנפש

נחזור לענינו: וואס איז פארהאן דער נארמאלער מהלך פון א יום טוב, וואס יום טוב בלייבט 'יום טוב' - א טאג פון 'טוב', עס איז כפשוטו גוט, און עס שפירט זיך א דערהויבנקייט און א פרייליכקייט. בפרט אזא יום טוב ווי שבועות, וואס די נארמאלע צורה דערפון איז, אז איד שפירט א געוואלדיגן 'התרוממות הנפש' פון 'אנכי ה' אלקיך' - וועלכע האט גארנישט קיין ווערטער.

נקודות:

עס קען זיך מאכן אפילו ביי די גרעסטע עובדי ה', אז עס גייט דורך א יום טוב, און ער פילט נישט קיין שום הארה און קיין שום טעם. און אמאל קען ער ווערן זייער צובראכן ביי זיך. דערפאר דארף יעדער מבקש

ה' וויסן אז מען דארף נישט ווערן צובראכן, ווייל אמאל איז דער עיקר הצלחה דוקא אז מען פילט נישט! ווייל אמאל וויל דער אויבערשטער אז א מענטש זאל אים דינען מיט א פשוט'ע אמונה, ווי א געטרייער באדינער פונעם מלך! און אסאך מאל איז דוקא אזא מענטש אסאך מער מצליח מיטצונעמען דעם יום טוב אויף א גאנץ יאר

דאס אליינס איז דער גאנצער 'התחייבות' וואס וואקסט ארויס פון אזא 'מעמד הנבחר'. דער רבונו של עולם וואלט אונז נישט געדארפט ארויפנעמען אזוי הויך - בלויז כדי אונז צו ברענגען צו א פשוט'ע עשיה! פאר דעם אליינס, וואלט געווען ענוג דער 'כפה עליהם הר כגיגית'. עס מוז זיין, אז חוץ פון דער 'עשיה' ליגט דא באהאלטן אויך א טיפערע סארט 'התחייבות' וואס מיר דארפן ארויסנעמען פון אזא דערהויבענעם מעמד הר סיני און פון אזא הויכן טאג ווי שבועות - וואס דאס וועט אונז עפענען א טיפערן דערהער אינעם גאנצן 'כונת התורה' וואס דער אויבערשטער האט מגלה געווען ביים מעמד הר סיני.

די מחנה 'מתענגים' זוכן תענוגים - אבער ווערן אינגאנצן פארקראכן

כדי אויסצושארפן די נקודה וואס מען וויל ארויסברענגען, וועט מען אביסל אויסברייטערן די שאלה, מיט א הקדמה: אין דער ברייטער וועלט זענען פארהאן צוויי סארט עקסטרעמע מחנות, וואס אין לשון קודש וואלט מען עס מגדיר געווען מיטן טיטל: די 'מתענגים' און די 'מוצלחים'. די מחנה פון 'מתענגים' זענען אזעלכע סארט נידריגע מענטשן וועלכע האבן באשלאסן: 'דער עול פון דער 'נארמאלער וועלט' איז צו שווער פאר אונז, לאמיר מאכן א לעבן! לאמיר זיך נאכגעבן אלע תאוות שבעולם וויפיל עס גייט נאר - ביזן סוף, און א נעכטיגן טאג מיט דער גאנצער וועלט... נישטא קיין גדרים און נישטא קיין גבולות! ווילאנג מען האט שטיין - מעג מען אלעס טון!'. די סארט מענטשן פירן נישט קיין שטוב און האבן נישט קיין פרנסה, נאר זיי זענען שטענדיג אנגעטרונקען מיט אלקאהאל אדער פארטריבט מיט דראגס וכדומה. עס איז איבריג ארויסצוברענגען ווי אפגעפרעגט די שיטה פון די 'מתענגים' איז, ווייל דער פאקטישער מציאות איז די גרעסטע פיראט אויף זיי! דער מציאות פון וועלט שרייט: 'מען קען נישט מאכן דא קיין 'לעבן' פון תאוות און תענוגים! אפילו קיין עולם הזה קען מען נישט האבן אויף אזא אופן! די וועלט שפייט אויס אזעלכע סארט מענטשן!'.
די מחנה 'מוצלחים' זוכן הצלחות - אבער האבן נישט קיין תענוגים

די מחנה 'מוצלחים' זוכן הצלחות - אבער האבן נישט קיין תענוגים

עס איז פארהאן א פארקערטע מחנה - אויפן אנדערן עקסטרעם - די מחנה פון 'מוצלחים', וואס ביי זיי איז דער גאנצער עסק צו זיין א 'נארמאלער' און 'באזעסענער' מענטש, שטרעבן צו די גרעסטע הצלחות - יעדער איינער לויט זיין פלאץ און שטאנד - און זיך אויפבויען א הויכע קאריערע. דער וועלכער טוט אין ביזנעס - שטרעבט אנצוקומען צו זיין א סוקסעספולער ביזנעסמאן. דער וואס טוט אין פאליטיק - שטרעבט צו זיין דער פרעזידענט פון אמעריקע, און אזוי ווייטער מיט אלע מיני הצלחות

דער גאנצער מהות פונעם יום טוב שבועות, איז א שטיק 'מחייב'! כלל ישראל איז דעמאלט געטוישט געווארן אויף אייביג, אז זיי זענען געווארן 'מצווים ועושים'! זיי זענען ארויס פון דעם טאג מיט א 'חיוב' תורה ומצוות! דאס איז א ריזיגער חילוק פון שבועות ביז יעדן יום טוב – וואו עס קען אפשר בלייבן בלויז ביי 'אורות'!

~

עס איז פארהאן א באהאלטענע וועלט פון 'נשמות', וואס דארטן איז פארהאן אן 'טבע' פון 'קשר' צווישן אויבערשטן! דארטן איז עס ממש א פשוט'ע זאך, אז איינמאל א נשמה באגעגנט זיך עולם – ווערט ער צוגעבינדן צו אים אויף אייביג! דאס רופט זיך 'יחוד נכסת ישראל עם דודה', וואס דאס איז א געוויסער קשר פון אן אנדערע וועלט

אויף דער וועלט. אין אנדערע ווערטער: אנשטאט צו לייגן א דגוש אויף 'תענוג', לייגן זיי א דגוש אויף 'הצלחה', זיי טענה'ן אז א מענטש דארף שטרעבן צו פירן א 'גוט לעבן', א לעבן וואס האט א תועלת און טוט עפעס אויף - אפילו אויב עס וועט אים נישט ברענגען קיין תענוגים. און פארקערט, אסאך מאל דארף מען ארבעטן שווער און זיך מוטשען - כדי אנקומען צו דעם טוב; ווי דער פסוק זאגט (איוב ה.ז): "אָדָם לְקַמֵּל יוֹלָד, אַבְעֵר דָּאָס הַיִּיסָט אַ נֶאֱרָמָלֵעֵר מֵעֲנֵטֵשׁ, און אזוי דארף מען לעבן. תענוגים איז נאר גוט פאר א וואקאציע - פון צייט צו צייט, אבער דער טעגליכער 'הלך ילך' פונעם לעבן, דארף זיין געבויעט אויף 'טוב', 'תועלת' און 'הצלחה', און מען דארף נישט א גאנצן צייט זוכן 'תענוגים' און 'חיות'.

אויבנאויף איז אידישקייט א 'הצלחה' - נישט קיין 'תענוג'

להבדיל אלף אלפי הבדלות, ווען מען וועט פרעגן א איד: "וואס איז תורה? 'תענוג' דקדושה, אדער 'טוב' דקדושה? אין וועלכע מחנה באלאנגען די עובדי ה', אין דער מחנה פון 'מתענגים' דקדושה, אדער 'מוצלחים' דקדושה?" אויבנאויף וועט מען ענטפערן: "אידישקייט איז 'טוב'! עובדי ה' זענען א מחנה פון 'מוצלחים'!". איינער וואס איז נאך קלוגער וועט ענטפערן: "אויף דער וועלט איז אידישקייט 'טוב', און אויף יענער וועלט איז עס 'תענוג'!".

די סתירות צווישן נארמאלקייט און 'מרחק נשמת'

דא קומען מיר צו, צו דער אויבנדערמאנטער

ד.

תורתך שעשעי: מען פאדערט פון יעדן יחיד צו האבן תענוגים אין תורה ומצוות

קושיא: אויב איז אידישקייט בלויז 'טוב' און 'הצלחה', טא, פארוואס בשעת ווען דער רבנו של עולם האט געגעבן די תורה, האט ער אונז באגאסן מיט די גרעסטע סארט תענוגים וועלכע זענען נאר פארהאן?! צי וואס האט עס אויסגעפעלט?! אויב וויל מען אונז דא געבן א 'נארמאל לעבן', טא, פארוואס ברענגט מען אונז צו א מצב פון 'מרחק נשמת' - וואס דאס איז דער היפוך פון זיין נארמאל און מיושב'דיג?! אויב וויל מען בלויז אז מיר זאלן הארעווען און מיינע זיין דעם גוף, פארן 'תועלת' און 'הצלחה', טא, פארוואס ברענגט מען אונז צו א מצב פון 'פסקה זוהמת' - וואס דאס איז דער היפוך פון ארבעטן שווער צו צעברעכן דעם 'חומר הגוף'!?

דרגא כעין פון 'פסקה זוהמת', ביז עס פארשטעלט מער נישט אויף דער נשמה, און איינמאל די נשמה ווערט אנטפלעקט, און דער גוף צוזאמען מיט דער נשמה באקומען א הכרה אינעם רבנו של עולם - קען זיך דער מענטש נישט אוועקרייסן פון דבקות! **דער וואס האט נישט קיין נשמה - קוקט אים אָן ווי א משוגע'נער ...** דער מענטש וועלכער איז נישט אין יענע וועלט, און זעט ווי יענער לעבט אין א דבקות - קוקט אים אָן ווי א חסר דעה... אבער דאס איז די טבע פון דעם קשר, און דא איינמאל א מענטש האט זיך באגעגענט מיטן אויבערשטן - קען ער מער נישט מסיח דעת זיין פון אים קיין רגע! ער שפירט ממש, אז 'כל הפרוש ממנו כפורש מן החיים'! ער איז אנגעקומען וואו מען דארף אנקומען, און ער קען נישט אוועקגיין פון דארט.

דער וואס האט נישט קיין נשמה - קוקט אים אָן ווי א משוגע'נער ...

דער וואס האט נישט קיין נשמה - קוקט אים אָן ווי א משוגע'נער ... דער מענטש וועלכער איז נישט אין יענע וועלט, און זעט ווי יענער לעבט אין א דבקות - קוקט אים אָן ווי א חסר דעה... אבער דאס איז די טבע פון דעם קשר, און דא איינמאל א מענטש האט זיך באגעגענט מיטן אויבערשטן - קען ער מער נישט מסיח דעת זיין פון אים קיין רגע! ער שפירט ממש, אז 'כל הפרוש ממנו כפורש מן החיים'! ער איז אנגעקומען וואו מען דארף אנקומען, און ער קען נישט אוועקגיין פון דארט.

אין דער קדושה זענען די 'מתענגים' און 'מוצלחים' - איין מחנה!

דער וועג וויאזוי דער 'דבקות' שפילט זיך אויס אויף 'למעשה', האט אים זיך צוויי חלקים, איין חלק איז 'תענוגים' און 'חיות' - וואס באלאנגט בעיקר צו דער נשמה, און דער צווייטער חלק איז 'טוב', 'תועלת' און 'הצלחות' - וואס דאס באלאנגט מער צום מזוכך'דיגן גוף. און דער חידוש דא איז, אז דאס זענען 'שנים שהם אחד'! ביי דער קדושה גייען ביידע אינאיינעם!

דער רבוש'ע איז דער מקור פון ביידע און דער וואס איז דבוק אין אים - פארמאגט ביידע כוחות

דער הסבר הדברים איז: דער רבנו של עולם איז סיי דער 'מקור החיים' און 'מקור התענוגים', און סיי דער 'מקור הטוב' און 'מקור ההצלחה'. דעריבער, דער וועלכער איז זיך מדבק אינעם רבנו של עולם און האט א הכרה אין אים - האט אודאי א הכרה אין ביידע חלקים, סיי אין זיינע 'תענוגים' און סיי אין זיינע 'הצלחות' א ריכטיגער עובד ה' - אויף דער צורה פון 'דבקות' - איז אודאי סיי פון דער מחנה 'מתענגים' און סיי פון דער מחנה 'מוצלחים'.

דער גוף איז בעיקר דבוק אין די גילויים פון 'טוב' - מעשים טובים

אין אנדערע ווערטער: אן איידעלער גוף וועלכער איז שוין אנגעקומען צו א דרגא פון 'דבקות' און 'הכרה' אינעם רבנו של עולם, וועט בעיקר נתפעל ווערן פונעם 'שרות' און 'שלימות' פון אידישקייט! ווייל זיין 'דבקות' איז בעיקר אינעם 'טוב' פונעם אויבערשטן - וואס דאס איז שוין א 'צמצום' און א 'מדה' פונעם אויבערשטן - און דער 'טוב' ווערט נתגלה אין צען מידות - עשר ספירות, וואס דאס

די נשמה איז בעיקר דבוק אין דעם עצם האור - להתענג על ה'

וידעראום, א לויטערע נשמה וועלכע איז מכיר דעם רבנו של עולם, איז דבוק אין עפעס וואס איז העכער פון די צען 'צמצומים' און 'מדות'! ער שפירט בעיקר די איידעלע נקודה פון אחדות ה', וואס דאס ברענגט אים א 'תענוג אין סוף' פונעם אויבערשטן אליינס - וואס דאס איז א תענוג וואס מען קען דאס נישט מצבי זיין! ער דערהערט דעם אלף פון 'אנכי' - וואס דאס איז א זאך פון 'לית מחשבה תפיסא ביה כללי' - מען קען דאס נישט אויפכאפן מיט קיין מענטשליכן שכל! דאס איז א געפיל וועלכע האט נישט קיין ווערטער און מען קען דאס נישט מפרש זיין; ווי מען זאגט אין אקדמות: "הדרא דלא אפשר למפרט בשפוחתא". עס איז אן אור וועלכע פאסט נישט אריין אין קיין שום כלי פון דער וועלט! עס איז ווי א נשמה אָן קיין גוף. און דאס איז אלעס אינעם גדר פון 'תענוג' און 'חיות'!

עס באלאנגט באמת אז אין יעדע פעולה זאל מען שפירן דעם תענוג

די ריכטיגע צורה וויאזוי דער רבנו של עולם האט אוועקגעשטעלט דעם אדם אין גן עדן, 'לעבדה ולשמרה' - נאך איידער ער האט געזינדיגט - איז, אז דער גוף און די נשמה זאלן ארבעטן אינאיינעם. דער גוף זאל הארעווען און זיין פון דער מחנה 'מוצלחים' - ער זאל זיין דבוק אינעם 'טוב' פונעם רבנו של עולם, און די נשמה זאל זיין פון דער מחנה 'מתענגים' - ער זאל זיין דבוק אין די תענוגים פונעם רבנו של עולם, און ביידע זאלן זיין באחדות! דאס הייסט, די נשמה זאל אריינשיינען פארן גוף א תענוג, אז די 'גינה' אין תורה זאל אויך זיין א 'תענוג', און דער גוף זאל צושטעלן פאר דער נשמה א כלי פון 'טוב', אז דער 'תענוג' זאל אויך באקומען א מדידה

• אחד מגדולי הדור שחי בימי הבעש"ט הק' ז"ע היה הרה"ק בעל 'פני יהושע' ז"ע, והוא היה מתנגד לדרך החסידות, וכאשר נסע הרה"ק המגיד ממעזריטש ז"ע אל הבעש"ט הק' בפעם הראשונה, עבר בדרכו אצל הפני יהושע. ובירעו כי הפני יהושע מתנגד בחריפות על דרכו של הבעש"ט הק', התנצל בפניו על כך שהוא נוסע אליו, וסיפר לו כי אין לו ברירה בדבר, כי בני ביתו מצפירים בו הרבה שיטע אליו למען רפואתו. ובאותה הזדמנות שוחחו המגיד והפני יהושע על כל הקשיות שהתעוררו על הבעש"ט הק' וסיעתו. אכן באותה נסיעה נהיה המגיד לחסיד מובהק של הבעש"ט הק', וכאשר חזר לביתו עבר בדרכו שוב אצל הפני יהושע. והיה כראות הפני יהושע כי נהפך לבו של המגיד לגמרי, שאלו הפני יהושע: מה יענה על כל הטענות והקשיות ששוחחו ביניהם על דרכו של הבעש"ט הק', ענה המגיד: 'ווי לאנג איך האב געמיינט ער איז א בשר ודם, האב איך געהאט קושיות, אז איך האב געזעהן אז ער איז אינגאנצן נישט קיין בשר ודם האב איך שוין נישט קיין קושיות' (כל עוד שחשבתי שהוא בשר ודם היו לי קושיות, אבל ראיתי כי אין הוא כלל בשר ודם ולכן אין לי שום קושיות עליו).

עיקר התקרבותו של המגיד היתה ע"י שהבעש"ט הק' למד איתו זוה"ק, ומזה נכנס לכל דרך החסידות. כי הבעש"ט הק' שאל אותו פשט באיזה מאמר בזה"ק, ענה המגיד ואמר לו את הפשט. אמר לו הבעש"ט הק': 'נישט אזוי לערנט מען זוה"ק' (לא כך לומדים זוה"ק), והתחיל הבעש"ט הק' ללמוד עמו, ותיכף שמעו וראו קולות וברקים כמו בעת מתן תורה, כי למד עמו את הדברים כנתינתן מסיני, ועל ידי זה נהיה המגיד לתלמידו המובהק של הבעש"ט הק'.

• הבעש"ט הק' לקח פעם את נכדו הרה"ק הרבי ר' ברוכ"ל ממעזריטש ז"ע על ברכיו כשעוד היה ילד קטן, ושאל אותו אם הוא יודע מה היא הילבנה. ענה לו הרה"ק הרבי ר' ברוכ"ל כי 'לבנה' היא נוט' ל"ב נתיבות ה'חכמה. כשסיפרו זאת לפני הרה"ק בעל התניא ז"ע אמר כי אין בזה הוכחה על גדלותו של הרבי ר' ברוכ"ל, כי גם אילו היה הבעש"ט לוקח אבן לשאול אותה שאלה, היתה האבן גם יודעת להשיב כך...

• חותנו של הרה"ק הרבי ר' אליעזר מדזיקוב ז"ע היה 'בעל הבית' פשוט מהעיר 'ראווא', והיה נקרא בפי כל בשם 'איכאלע ראווער' על שם עירו. והוא היה איש פשוט מאד ולא ידע ללמוד, ומנעוריו לא רצה כלל

ללמוד, והיה שונה מכל אָהוּי ובני משפחתו, שהיו כולם בני תורה ותלמידי חכמים. ומעשה היה, שפעם אחת הזדמן הבעש"ט הק' להעיר 'ראווא', בא לפניו אביו של 'איכאלע' והגיש לו 'קוויטל' עם שמות כל בני משפחתו. והיה כאשר הבעש"ט הק' פנה לנסוע מן העיר, רץ אחריו האיש, ואמר אל הבעש"ט הק' כי שכח לכתוב בקשה אחת בתוך הקוויטל. כי הנה כמעט לו בני יושבים ולומדים, אבל בן אחד יש לו ו'איכאלע' שמו, שאינו רוצה ללמוד. וכי למה לו בן עם הארץ, על כן הוא מבקש ממנו כי יתפלל על זה הבן שימות... הביט הבעש"ט הק' בקוויטל ואמר לו בתמיה: 'עָה, ער זאל שטארבן?! פון אים וועלן ארויס קומען גאר שיינע דורות!' (עָה, שהוא ימות?! ממנו עוד יצאו דורות נאים ע"מ מרדכי). ואכן הרה"ק נהיה חתן אצלו, וכל בני נכדיו הרה"ק היו מיוצאי חלציו של אותו הבן.

• הרה"ק מראפשיץ ז"ע נולד בשנת תקכ"ב, שהיא שנת הסתלקותו של הבעש"ט הק' [נישט אומרים עוד, כי נולד בחג השבועות - ממש באותו יום שנפטר הבעש"ט. אבל אין זה דבר ברור], וכמה צדיקים אמרו על כך כי היה בו מנשמתו של הבעש"ט הק'. ואכן ידוע כי הבעש"ט הק' אמר לפני פטירתו שהוא עתיד לירד עוד פעם לזה העולם, ואז יהיה יותר בהסתר ממה שהיה בראשונה. וכענין זה מובא בספרי הרה"ק מקאמארנא ז"ע (מגלת ספרים - ספר החיונות) וז"ל: 'פעם אחת עמדתי אצלו (- אצל דודו הרה"ק מהרצ"ה מוויזשניץ ז"ע) ואמר, שמרן הבעש"ט הק' נמצא עוד פעם בזה העולם, וגדול יותר באור היהודים בכמה מדרגות ממה שהיה, ואינו יודע היכן הוא, ותמתתי עכ"ל.

ואכן, פעם אחת הוה עובדא כאשר שהה הרה"ק מראפשיץ עם בנו הרה"ק הר"א מדזיקוב אצל הרה"ק הרבי מלובלין ז"ע, וכשעלה על מרכבתו עמדו שם ליד המרכבה שני אברכים שהיו יודעים לבעלי רוח"ק. [כידוע אשר אצל הרבי מלובלין היו מסתובבים הרבה אברכים בני עליה שהיה הרבי מלובלין משפיע עליהם מזיו קדושתו ומרוחם אותם עד שנהיו בעצמם צדיקים מופלגים ובעלי רוח הקודש]. ושמע הרה"ק איך אחד מהם אומר לרעהו: 'זער וואס גייט יעצט ארויף אויפן וואגן, האט נשמת הבעל שם' (זה שעולה עכשיו על העגלה, יש לו את נשמת הבעל שם). אמר הרה"ק לאביו: 'טאטע, הערסט וואס זיי זאגן?! זיי זאגן דו האסט נשמת הבעל שם!' (אבא, אתה שומע מה שמה אומרים?! הם אומרים שאתה נשמת הבעל שם!). ומנהגו של הרה"ק מראפשיץ היה, שכאשר רצה להראות על דבר שהוא מוסכם ומוחלט אצלו, היה מראה באצבעו על פס ידו השנייה [כאילו שהוא

חותם על איזה כתב]. וכאשר אמר לו הרה"ק את דברים האלו, הגיב הרה"ק מראפשיץ: 'אזוי זאגן זיי?! (כך הם אומרים?)', והראה בידיו הק' את התנועה שהוא מסכים לזה.

כמו כן אמר פעם הרה"ק: 'איך האב געזעהן ביים טאטן א זאך וואס מ'פארציילט אויפן בעל שם' (ראיתי אצל אבי איזה דבר שמספרים על הבעל שם). כי הנה מספרים על הבעש"ט הק' שהגיע פעם לעיר 'בְּרָאד', ויצאו כל חשובי אנשי העיר לקראתו לקבל את פניו, ובין הבאים שם היו גם כמה מתנגדים. והיה כאשר באו לקראתו, התחיל הבעש"ט הק' לעשות מעשי שגעון, ולקח את ה'בקעטשע' ומשכו על ראשו, וכן עשה כמה תנועות משונות בידיו, עד אשר ממש נראה כמשתגע. והיו תלמידי הבעש"ט מצטערים ומתביישים מזה, והיו תמהים מאד למה רבם נוהג כך. בראות הבעש"ט הק' את פליאת תלמידו, סיפר להם כי עשה את הדברים האלו לפי ששמע כרוז בשמים שאם יהנה מן הכבוד הזה - ואפילו להנה כל שהיא - יאבד את כל מדרגותיו. ובכן אמר להם הבעש"ט הק': 'מי יאמר זכיתו לבי, שלא תהיה לי שום פניה מן הכבוד', וראה כי אין הוא יכול להכניס את עצמו בסכנה, ומשום כן עשה עצמו כמשתגע, כי באופן זה לא יהיו לו שום פניות. עד כאן מה שמספרים על הבעש"ט הק'. [כעין מעשה זה מובא בשבחי הבעש"ט, ושם איתא שכשהגיע קרוב לעיר התחיל לשחק עם הסוסים ולהכותם].

ועל כך אמר הרה"ק, כי אצל אביו ראה ג"כ מעשה כעין זה. כי פעם אחת נסע לאיזה עיר, ויצאו קהל אנשי העיר לקראתו לכבודו, והביאו עמהם 'כיבוד' סיר מלא 'קרעפלעך' (עיסה ממולאת). והיה בבואם לקראתו, והביאו אליו את סיר ה'קרעפלעך'. והתיישב הרה"ק מראפשיץ על מקום מושב הבעל עגלה, ולקח את הסיר והושיבו בין ברכיו. והתחיל לאכול מן ה'קרעפלעך' - אחד אחר השני - בשני ידיו באופן משונה חטוף ואכול, ובאמצע אכילתו כך, נתן 'שלום עליכם' לכל הבאים לקבל פניו תוך כדי שהוא ממשיך לקחת מן ה'קרעפלעך' ולהכניסם אל פיו. וחתנו הרה"ק רבי אשר מראפשיץ ז"ע היה שם על העגלה ביחד עם הרה"ק, והתאונן אליו ואמר לו: 'דערבארעם דיך, ער פארשעמט דאך אונז...'. (אנא חסם, הוא הרי מבטיש אותנו...). ואמר הרה"ק כי אין לו שום שובי נהג כך לפי ששמע בשמים אותו כרוז כמו ששמע הבעש"ט הק', ולכן לא היתה לו ברירה כי אם לנהוג כך, וכמו שעשה הבעש"ט הק'.

718.484.2189

מוקדים להשיג הגליון מידי שבוע

הגליון י"ל מידי שבוע בשני מהדורות. א: מדור מסילת ישרים באידיש. ב: (מגליון ק"ב) גמ מדור מסילת ישרים בלשון הקודש. הפהצה בארה"ב קנדה ואירופה הוא באידיש ובארה"ק בלשון הקודש (חוץ מהמוקדים שרשום אחרת).

ארה"ב
בארא פארק
ביהמ"ד תולדות יהודה סטיטשין - גם בנה"ק
ביהמ"ד אמונת ישראל #70 Locker
ביהמ"ד מטה אפרים • ביהמ"ד סאטמאר
#156 • חדר ד' #21 Locker • ביהמ"ד שומר
שבת • Judaica corner • ביהמ"ד קראסנא
locker #164

וויליאמסבורג
בתי מדרשינו תולדות יהודה סטוטשין
ביהמ"ד בית מנחם צבי סאטמאר Locker
#29 • ביהמ"ד סאטמאר בנין בראך Locker
#156 • ביהמ"ד ויוען #156 Locker
בית הספר - ספרים געשעפט • וויינשטאק -
ספרים געשעפט

מאנסי
ביהמ"ד ויואל משה סאטמאר #30 Locker
ביהמ"ד טאשנאד - חדר שני • ביהמ"ד

סערעדנא • בית הספרים - ספרים געשעפט
שב"ק ביהמ"ד תולדות יהודה סטיטשין
קרית יואל
שב"ק ביהמ"ד תולדות יהודה סטיטשין
קרית יואל - ספרים געשעפט • ביהמ"ד הגדול
סאטמאר - ערש"ק אצל המקוה
לייקוואד
ביהמ"ד תולדות יהודה סטיטשין גם בנה"ק
ביהמ"ד סאטמאר - פארעסט • ביהמ"ד שמן
למנחה

פאר ראקוועי
מקוה פאר ראקוועי בנה"ק
קיימישע
ביהמ"ד הגדול וויזניץ
באלטימאר
שבתיס ספרים געשעפט • ביהמ"ד קהל
חסידים

לאס אנגלס
ביהמ"ד שערי תורה
מאנטריאל
היכל התורה סאטמאר
קרית טאהש
ביהמ"ד אברכים

ארה"ק
ירושלים
בית המדרש תולדות יהודה סטיטשין גם
באדיש • ביהמ"ד הגדול חסדי תולדות אהרן
באדיש • ספרים ווינקל גם באדיש • ספרי עין
יעקב גם באדיש • ביהמ"ד הר צבי • ביהמ"ד
משכנות הרועים • ספרי אור החיים - בר אילן
• אלקנה 14 (הכניסה על ירמיהו) בעמדה גם
באדיש

בית שמש
חפציבה ביהמ"ד החסידי מרכזי ארונות 18
חפציבה ביהמ"ד תולדות אהרן • קריה חרדית
בית מדרש דענעש • יפה נוף ביהמ"ד וויזניץ
• רמה ב ביהמ"ד שאץ • רמה ב בית המדרש
רמ"א באידיש • רמה ב ביהמ"ד ויצב אברהם
• רמה 4 ביהמ"ד דזיקוב • רמה 1 ביהמ"ד
חסידים הרב רבינוביץ • רמה 1 ד ביהמ"ד
אמשינוב • רמה 2 ביהמ"ד קהילות החסידים
• רמה 3 ד ביהמ"ד תפארת מרדכי קשוי

בני ברק
בית המדרש תולדות יהודה סטיטשין רח'
מהרש"ל 18 גם באדיש • סאטמאר ספרים
געשעפט גם באדיש • בענעדיקס ספרים
געשעפט • פאר הספרים • וויזניצע ספרים
געשעפט • מכולת קרליבך • סופר מילר
ביתר (גבעה B)
רחוב ישימח ישראל 25 • ביהמ"ד רחמטרוויאק
רחוב אוהב ישראל

חיפה
בית המדרש ברחוב יל"ג 16 • בית המדרש
נדבורנא • מקוה צאנו
ברכפלד חפציבה
בית המדרש קארץ • בית המדרש באיאן
אירופא
לאנדאן
ביהמ"ד וויזניץ לאנדאן לאקער 26 • ביהמ"ד
ביאלא Moundfield Road לאקער 27
ביהמ"ד סאטמאר 26 ערש"ק אצל המקוה
ביהמ"ד סאטמאר 67 ערש"ק אצל המקוה
ביהמ"ד וויזניץ 89 ערש"ק אצל המקוה
מאנטשעסטער
ביהמ"ד ויואל משה סאטמאר
ציריך
ביהמ"ד אגודת אחים

לקבל הגליון מדי שבוע במייל, לסדר מוקד הפצה, ולתרומות: gilyondoeihu@gmail.com - Tel. 347.662.3229

כל הזכויות שמורות למכון תולדות יהודה סטיטשין אין להעתיק שום חלק מגליון זה בלי רשות המערכת

מערכת השיעורים בארה"ב: 718.536.2347 בארה"ק: 072-3323310